

^KÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır DİPLOMAT Heydər Əliyev

№ 19 (424) 02 - 08 iyul, Tirmeh sal 2018
Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û siyasî

Qiyməti: 40 qəpik
Hêjaye:

Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
Qurtarmış İslamı çox ağır dardan!

Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
Yüz illər sındırmış göy məscidləri.

Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
Kürdün dərgahına daim baş əyər.

Səbahəddin Eloğlu

Səh. 2

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin
100 illiyi münasibətilə keçirilən təntənəli hərbi paradıda olub

Səh. 12

**BARZANÎ LI
ÜZBƏKISTANÊ**

Səh. 16

Барзани надеется, что в результате турецких
выборов будет решен курдский вопрос

Səh. 9

Ji Evîna Rojên Kevin: Ronahiya
Şevên Beriya Mêrdînê

Səh. 9

Usman: Pêwîst e NY mafê Kurdan di
hikûmeta Iraqê de garantî bike

Səh. 5

Başbakan Barzanî: Siyasi müzakerelelərinin
başlaması için destek olacağız

Səh. 12

Mesrûr Barzanî: Pêwîst e ewlehiya navçeyên
Kurdistanî bi hevahengî birêve biçê

**Pêşmerge û Hevpeymaniya Navnetewî
operasyoneke hevbeş li dijî DAIŞê pêkanîn**

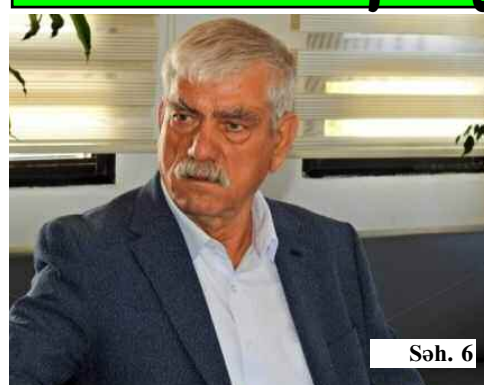
Səh. 9

**R o s t e m ê Z a l û
F e r e m e z ê k u r ê w î - 1**

Səh. 11

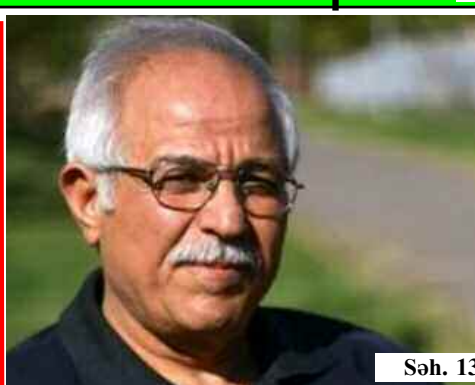
Gelê Efrînê li dijî dagirkeran daket qadan

Səh. 12

Səh. 6

CHP'li Beko: Doğu'da MHP'ye 2,5 milyona
yakın oy çıkması mümkün değil

Səh. 13

Neteweya Tirk, Di Hilbijartinan De Gor
Berjewendiya Xwe ya Mili Tevgeriya

Səh. 7

CENTCOM'dan Irak Ordusuna
Peşmerge tavisîyesî

Səh. 8

HUDAPAR: Emê bo pirsgrîka Kurd
daxwaza hevdiînê ji serokomar bikin

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 100 illiyi münasibətilə keçirilən təntənəli hərbi paradıda olub

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin yaradılmasının 100 illik yubileyi münasibətilə iyunun 26-da Bakının Azadlıq meydanında təntənəli hərbi parad keçirilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva paradıda olublar.

Dövlət və hökumət rəsmiləri, Milli Məclisin deputatları, xarici ölkələrin respublikamızdakı səfirləri, hərbi attaşeləri, beynəlxalq təşkilatların əməkdaşları, yubiley tədbiri ilə əlaqədar ölkəmizə gələn nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri, müharibə veteranları və paytaxt ictimaiyyətinin nümayəndələri hərbi paradı izləyiblər.

Hərbi paradı Müdafiə, Daxili İşlər, Fövqəladə Hallar nazirliklərinin, Dövlət Təhlükəsizliyi, Dövlət Sərhəd və Xüsusi Dövlət Mühafizə xidmətlərinin, eləcə də Türkiyə Respublikası Silahlı Qüvvələrinin parad heyətindən ibarət 4 min nəfərədək şəxsi heyəti iştirak edib.

Təntənəli mərasimdə 240-dan çox hərbi texnika, gəmilər, 70-dən artıq uçuş vasitəsi, o cümlədən silahlanmaya yeni qəbul edilmiş ən müasir zirehli texnikalar, raket və artilleriya qurğuları, hava hücumundan müdafiə sistemləri, helikopterlər, pilotsuz uçuş aparatları kimi müxtəlif növ ən yeni silah və texnikalar nümayiş olunub.

Paradda, həmçinin Türkiyə, Pakistan, Belarus, Bəhreyn, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Gürcüstan, İran, İsrail, Qazaxıstan, Özbəkistan, Rusiya, Səudiyyə Ərəbistanı və Ukraynadan olan 100-dək nümayəndə iştirak edib.

Azadlıq meydanına toplaşanlar Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevi sürəkli alqışlarla qarşıladılar.

Müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevə raport verdi.

Dövlətimizin başçısı, Ali Baş Komandan İlham Əliyev hərbi paradıda iştirak edən şəxsi heyəti salamladı.

Müdafiə Nazirliyinin əlahiddə nümunəvi orkestri Azərbaycan Respublikasının dövlət himnini ifa etdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev hərbi paradıda nitq söylədi.

Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin nitqi

- Əziz əsgərlər, zabitlər, generallar.

Əziz hərbiçilər.

Hörmətli qonaqlar.

Xanımlar və cənablar.

Mən sizi və bütün Azərbaycan xalqını Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin bütün şəxsi heyətinə yeni uğurlar, yeni nailiyyətlər arzulayıram.

Keçən ay biz Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyini qeyd etmişik. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti tərəfindən qəbul edilmiş ən önəmli qərarlardan biri Azərbaycan Ordusunun yaradılması ilə bağlı qərar idi. Əfsuslar olsun ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ömrü uzun olmadı. İki ildən sonra respublika süqut etdi və Azərbaycan dövlət müstəqilliyini itirdi. Bu, bir daha onu göstərir ki, müstəqilliyi qoruyub saxlamaq onu əldə etməkdən daha çətin işdir.

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi 1991-ci ildə bərpa edilmişdir. Ancaq bildiyimiz kimi, müstəqilliyimizin ilk iki ili ölkəmiz üçün çox ağır keçmişdir, faciəvi illər idi. Sanki tarix XX əsrin sonunda təkrarlınırdı. 1991-1993-cü illərdə Azərbaycan böyük fəlakətlə üz-üzə qalmışdı. Ölkə idarəolunmaz vəziyyətdə idi. Müstəqilliyimiz formal, şərti xarakter daşıyırdı. Azərbaycan müstəqil siyasət apara bilmirdi. Ölkə daxillində çəkişmələr, hakimiyyət uğrunda mübarizə vəziyyəti daha da ağırlaşdırırdı. İqtisadi tənəzzül, böhran hökm sürürdü. 1992-ci ildə Xalq Cəbhəsi və Müsavat tərəfindən dövlət çevrilişi vəziyyəti daha da ağırlaşdırdı. Azərbaycanda vəziyyət kritik həddə çatmışdı. Bundan istifadə edən Ermənistan xalqımıza, gənc dövlətimizə qarşı işğalçılıq

siyasəti aparırdı. Bu siyasət nəticəsində torpaqlarımızın bir hissəsi işğal altına düşmüşdür. Demək olar ki, müstəqilliyimizin ilk iki ili Azərbaycanın gələcəkdə müstəqil ölkə kimi yaşamasını sual altına qoymuşdu. Belə bir ağır vəziyyətdə Azərbaycan xalqı həmişə olduğu kimi, müdriklik göstərdi, ulu öndər Heydər Əliyevə müraciət etdi, onu hakimiyyətə dəvət etdi. Ancaq bundan sonra, ulu öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gələndən sonra vəziyyət sabitləşdi və Azərbaycan bu ağır vəziyyətdən çıxıbildi.

Müstəqilliyimizin ilk illərində nizami

ordu yaradılmamışdı. Ayrı-ayrı silahlı birləşmələr Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü qoruya bilməmişlər. Ona görə, Ulu Öndər tərəfindən qəbul edilmiş bir çox önəmli qərarlar arasında nizami ordunun yaradılması qərarı xüsusi yer tutur. Nizami ordunu yaratmaq üçün iqtisadi imkanlar olmalı idi. Məhz buna görə, o illərdə Azərbaycanda çox ciddi iqtisadi islahatlar aparılmışdır, xarici sərmayənin cəlb olunması təmin edilmişdir, Azərbaycan beynəlxalq təcridədən çıxıbilməmişdir. Ölkədə aparılan siyasi, iqtisadi islahatlar vəziyyəti sabitləşdirdi və Azərbaycan 1993-cü ildən sonra inkişaf və tərəqqi yolu ilə gedir. Bu siyasət bu gün də davam etdirilir. 1993-2003-cü illər sabitlik və inkişaf illəri kimi tariximizdə qalmışdır.

2003-cü ildən başlayaraq bütün istiqamətlər üzrə işlər sürətlə gedir, o cümlədən ordu quruculuğu sahəsində. Ordu quruculuğu bizim üçün ən başlıca, ən prioritet məsələdir. Bu da təbii. Çünki biz müharibə şəraitində yaşayırdıq. Müharibə hələ bitməyib. Müharibənin birinci mərhələsi başa çatıb. Bizim əsas vəzifəmiz ölkəmizin ərazi bütövlüyünü bərpa etməkdir.

Qeyd etdiyim kimi, Ermənistan müstəqilliyimizin ilk illərində ölkəmizdə gedən mənfi proseslərdən, o cümlədən Xalq Cəbhəsi-Müsavat tərəfindən başlanmış vətəndaş müharibəsindən istifadə edərək torpaqlarımızı zəbt etmişdir. Dağlıq Qarabağ əzəli Azərbaycan torpağıdır, tarixi Azərbaycan torpağıdır. Əsrlər boyu Azərbaycan xalqı bu torpaqlarda yaşamış, yaratmışdır. Beynəlxalq hüquqa görə də Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz hissəsidir. Bütün beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyır və dəstəkləyir. Son illər ərzində dünyanın aparıcı beynəlxalq təşkilatları münafişə ilə bağlı bir çox qərar və qətnamələr qəbul etmişlər. O cümlədən BMT Təhlükəsizlik Şurası dörd qətnamə qəbul etmişdir və orada da göstərilir ki, erməni silahlı qüvvələri işğal edilmiş torpaqlardan dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılmalıdır. Bu qətnamələr hələ də qüvvədədir və öz qüvvəsini itirməyib.

Xalqımıza qarşı etnik təmizləmə siyasəti aparılmışdır, Xocalı soyqırımı

törədilmişdir. Aralarında uşaqlar, qadınlar, qocalar da olan 600-dən çox günahsız insan erməni cəlladları tərəfindən qətlə yetirilmişdir. Mindən çox insan itkin düşmüşdür. Bu gün dünyanın 10-dan çox ölkəsi Xocalı soyqırımını rəsmən soyqırım kimi tanıyıb.

Azərbaycan işğalla heç vaxt barışmayacaq. Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa etməlidir və bərpa edəcək. Bunun üçün güclü ordu yaratmalı idik. Bu gün tam əminliklə deyə bilərəm ki, buna nail ola bilmişik. Bu gün Azərbaycan ordusu dünyanın güclü orduları sırasındadır. Ordu quruculuğu əsas vəzifəmizdir. Güclü

texnika alır. Bu gün bu silahların kiçik bir hissəsi paradda nümayiş etdiriləcək.

Son illər ərzində ən müasir texnika və silahlar alınıb. Onların arasında yüzlərlə zirehli texnika, bir çox gözətçi gəmiləri, hərbi gəmilər, hava hücumundan müdafiə sistemləri, ən müasir standartlara cavab verən sistemlər, onlarla döyüş təyyarəsi, yüzdən çox döyüş, hərbi nəqliyyat, nəqliyyat helikopteri, ən müasir kəşfiyyat və döyüş pilotsuz uçuş aparatları, ən müasir artilleriya qurğuları, uzamənzilli raketlər, yaylım atəşli raket sistemləri, əməliyyat-taktiki raket kompleksləri – bütün bunlar

bizim hərbi gücümüzü artırır. Deyə bilərəm ki, ordunun maddi-texniki təchizatı baxımından Azərbaycan dünya miqyasında nadir ölkələrdən biridir.

Biz bütün bunları ona görə edirik ki, Azərbaycan Ordusu daha da güclü olsun. Ona görə edirik ki, hərbi potensialımız güclənsin. Ona görə edirik ki, görürük və dünyada gedən proseslər də onu göstərir ki, beynəlxalq hüquq işləmir. Əgər işləsəydi Azərbaycan torpaqları çoxdan işğalçılardan azad olunardı. Beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən qəbul olunmuş qərar və qətnamələr icra edilmir, onların icra mexanizmi yoxdur. Güc amili dünyanın müxtəlif bölgələrində əsas amil kimi çıxış edir. Belə olan halda əlbəttə ki, bizim apardığımız siyasət düzgün siyasətdir. Bu siyasəti biz uzun illərdir ki, aparırıq. Bu hərbi potensialı biz bir il əldə etməmişik. Bir neçə il ərzində ardıcıl siyasət nəticəsində, o cümlədən dost ölkələrlə səmərəli əlaqələr sayəsində biz dünyanın ən müasir silahlarını əldə etmişik və bu proses davam etdiriləcəkdir. Bundan sonra da Azərbaycan ən müasir silah və texnikanı alacaq. Buna nail olmaq üçün bizim dost ölkələrlə çox səmərəli əlaqələrimiz var. Bizim böyük maliyyə resurslarımız və güclü iradəmiz var.

Ordumuzun döyüş qabiliyyəti artır. Mən dəfələrlə hərbi hissələrdə vəziyyətlə tanış olarkən qeyd edirdim ki, Azərbaycanda çox yüksək vətənpərvərlik ruhu var. Azərbaycan Ordusunun döyüş qabiliyyəti ən yüksək səviyyədədir və bunu yaxın tarix göstərir. İki il bundan əvvəl Ermənistan xalqımıza qarşı növbəti hərbi təcridat törətmişdir, bizim müvəqqətimizi atəşə tutmuşdur, mülki əhaliyə qarşı təcavüz etmişdir. Həm hərbiçilərimiz, həm mülki vətəndaşlar şəhid olmuşdur. Azərbaycan Ordusu işğalçıları cəzasız qoymadı, onlara layiqli cavab verdi, onları yerinə oturtdu, uğurlu əks-hücum əməliyyatı keçirərək işğal edilmiş torpaqlarımızın bir hissəsini işğalçılardan azad etdi. Ağdərə, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarının bir hissəsi işğalçılardan azad edildi, iki min hektar ərazi təmizləndi. Uğurlu əks-hücum əməliyyatı nəticəsində minlərlə hektar torpağa bu gün

Azərbaycan Ordusu nəzarət edir. Ermənilərin torpaqlarımızda, işğal edilmiş torpaqlarda qazdıqları səngərlərdə bu gün bizim əsgərlərimiz xidmət göstərir. Lələtəpədə bizim bayrağımız dalğalanır. Ağdərə dağlarında bizim bayrağımız dalğalanır. Biz strateji yüksəklikləri əldə etmişik və bu, bizə çox böyük üstünlük verir. Aprel döyüşləri bizim şanlı qələbəmizdir. Azərbaycan əsgəri, zabiti, generalı - Azərbaycan Ordusu əsl qəhrəmanlıq, peşəkarlıq, rəşadət göstərmişdir. Bir daha göstərmişdir ki, Azərbaycan xalqı bu işğalla barışmayacaq. Bir daha göstərmişdir ki, Ermənistan tərəfindən onların ordusu ilə bağlı uzun illər ərzində yayılan nağıllar mif idi. Biz bu mifi darmadağın etdik. Biz onların illər boyu yaratdıqları dırnaqarası möhkəm müdafiə xəttini bir neçə gün ərzində yarıdıq, məhv etdik. Aprel döyüşləri tariximizin şanlı səhifəsidir.

Naxçıvanın 1990-cı illərin əvvəllərində ermənilər tərəfindən zəbt edilmiş 11 min hektar torpağı bu bayram ərəfəsində - keçən ay Naxçıvan Əlahiddə Ümumqoşun Ordusu tərəfindən aparılmış uğurlu əməliyyat nəticəsində azad edildi. Çox böyük mühəndislik və kəşfiyyat işləri aparıldı. Naxçıvan əməliyyatı yüksək məharətlə, peşəkarlıqla həyata keçirildi. Azərbaycan hərbiçisi bir daha qəhrəmanlıq, rəşadət göstərmişdir. Biz strateji yüksəklikləri zəbt etdik. Biz indi strateji kommunikasiya yollarını nəzarət altında saxlayırıq. Naxçıvan əməliyyatı bir daha onu göstərdi ki, Azərbaycan Ordusu güclü ordudur. Bir daha onu göstərdi ki, biz istənilən vəzifəni icra edə bilirik və icra edirik, böyük məharətlə və peşəkarlıqla. Bundan sonra Azərbaycan Ordusu hər an hazır olmalıdır ki, öz ərazi bütövlüyünü bərpa etsin. Biz istəyirik ki, münafişə sülh yolu ilə həll olunsun və Azərbaycanın apardığı siyasət bunun əyani sübutudur. Ancaq bir daha demək istəyirəm ki, biz bu vəziyyətlə heç vaxt barışmayacağıq. Biz çox güclü ordu yaratmışıq. Düşmən bilməlidir ki, onun bir dəfə də olsun hərbi və ya strateji obyektı yoxdur ki, Azərbaycan Ordusu onu məhv edə bilməsin. Düşmənin bütün hərbi obyektləri, bütün strateji əhəmiyyətli məntəqələri Azərbaycan Ordusu tərəfindən məhv edilə bilər. Bizim bu gün nümayiş etdirəcəyimiz silahlar həm Azərbaycan xalqına, həm düşməyə, həm də bütün dünyaya bunu göstərəcək. Ona görə, hesab edirəm ki, məsələnin tezliklə danışıqlar yolu ilə ədalətli həlli, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün tezliklə bərpa edilməsi qarşı tərəfin də marağında olmalıdır.

Azərbaycan getdikcə güclənəcək. Biz inkişaf yolundayıq. Bizim qarşımızda bütün yollar açıqdır, üfüqlər aydındır. Bundan sonra da Azərbaycan yalnız və yalnız inkişaf yolu ilə gedəcək. Ermənistan bizimlə heç cür rəqabət apara bilmir və bilməyəcək. Tarixi ədalət bizim tərəfimizdədir, beynəlxalq hüquq bizim tərəfimizdədir, iqtisadi güc bizdədir, hərbi güc bizdədir, vətənpərvərlik ruhu bizdədir. Aprel qələbələri, Naxçıvan qələbələri bir daha ordumuzun, xalqımızın vətənpərvərlik ruhunu möhkəmləndirir, bir daha Azərbaycan xalqını əmin edir ki, o, tam arxayın ola bilər, Azərbaycan Ordusu istənilən vəzifəni icra etməyə qadirdir və buna hazırdır.

2016-cı ilin Aprel döyüşlərində, 2018-ci ilin Naxçıvan əməliyyatında işğalçılardan azad edilmiş torpaqlarda Azərbaycan bayrağı qaldırıldı. Bunun çox böyük mənaəvi əhəmiyyəti var. Həmin o bayraqlar bu gün bu paradda, Azadlıq meydanında nümayiş etdiriləcək. Bu bayraqlar hərbiçilərimizi qabağa aparırdı. Bu bayraqlar döyüşdə olan bayraqlardır. Bu gün bu bayraqlar Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş torpaqlarında dalğalanır və bu parad üçün buraya gətirilib. Gün gələcək və bu gün işğal altındakı torpaqlar azad olunan, bundan sonra orada qaldırılacaq Azərbaycan bayrağı Azadlıq meydanına gətiriləcək və hərbi paradda göstəriləcək. Biz bu müqəddəs günü yaxınlaşdırmalıyıq və yaxınlaşdırırıq.

Əşq olsun Azərbaycan Ordusuna!
Yaşasın Azərbaycan!

Daşkəsən rayonunda leysan yağışları nəticəsində sel-sular çox ciddi ziyan vuraraq təhlükəli vəziyyət yaratmışdır

Daşkəsən rayonu ərazisində 24 iyun 2018-ci il tarixdə saat 20-00 radələrində baş vermiş təbii fəlakət, güclü leysan yağışları səbəbindən yaranmış sel suları rayonun yol, elektrik, qaz və rabitə təsərrüfatlarına,

dağıtmış, Xoşbulaq kəndi ərazisində kəndin iki hissəsi arasında olan körpünü, bəzi istirahət-ticarət obyektlərinin köşklərini dağıdaraq aparmış, çay kənarında yerləşən bir neçə fərdi yaşayış evlərini yararsız hala salmış, bir

parçaları qoparaq avtomobil yollarına tökülmüş, həmin yollarda nəqliyyatın hərəkəti tam dayanmış və yararsız vəziyyətə düşmüşdür.

Baş vermiş hadisə ilə əlaqədar dərhal Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əhəd Əbiyev operativ qərargah yaratmış, aidiyyəti idarə, müəssisə, xidmət təşkilatlarının, səhiyyə və hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərləri ilə birgə hadisə yerlərində baxış keçirmişdir. Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı sakinlərə dəymiş ziyanların qısa müddətdə aradan qaldırılacağına söz vermişdir.

Dəymiş ziyanların həcmnin qaranlıq şəraitdə, gecə saatlarında müəyyənləşdirilməsi imkan xaricində olduğuna görə qısa müddətdə təcili tədbirlər görülməsi ilə bağlı aidiyyəti nazirliklərə məlumat verilmişdir.

Hazırda Rayon İcra Hakimiyyətində yaradılmış qərargah tərəfindən gecə saatlarından səhərədək işləyərək daxili imkanlar hesabına vətəndaşlara lazımi köməklik göstərilir. Belə ki, kəndlərdə xəsarət alan sakinlərə Rayon Mərkəzi Xəstəxanasında ilkin tibbi yardım göstərilir. İnsan itkisi yoxdur.

Təbii fəlakətin çətinliyinə baxmayaraq vətəndaşlarda böyük inam da yaranıb ki, hökumətimiz onları tezliklə bu təhlükəli vəziyyətdən çıxaracaq, kommunikasiya xətləri, yollar, körpülər bərpa olunacaq, yaşayış binalarına dəymiş ziyan aradan qaldırılacaqdır.

sakinlərin fərdi yaşayış evlərinə və şəxsi təsərrüfatlarına, avtomobillərinə, ərazidə olan sosial obyektlərə, yaylaqlarda vətəndaşların mal-qarasına çox ciddi ziyan vurmuşdur.

Təbii fəlakət nəticəsində rayonun Təzəkənd, Pırverdilər, Rəsullu, Xoşbulaq, Qazaxyolçular, Qaraqullar kəndləri ərazisindəki körpülərə, yollara və obyektlərə daha çox ziyan dəymişdir.

Sel suları Təzəkənd kəndi ərazisində su keçid körpülərini tamamilə

çox yaşayış evlərini su basmışdır.

Qaraqullar kəndi ərazisində sel suları kəndlərarası avtomobil yolunun xeyli hissəsini sıradan çıxarmış, bir neçə avtomobili kənddən keçən çay sularının axınına salaraq aparmışdır.

Çoxsaylı kənd yaşayış məntəqələrinin rayon mərkəzi ilə gediş-gəliş əlaqəsi kəsilmişdir. Sel suları xeyli elektrik və rabitə dayaqlarını, 5 ədəd elektrik transformatorunu sıradan çıxarmışdır. Bir çox ərazilərdə dağlardan iri qaya

Gəncənin Hacıkənd qəsəbəsində yeni "Nizami Gəncəvi: sələflər və xələflər" parkının açılışı olub

Gəncə sakinləri və şəhərə gələn qonaqların əvəzolunmaz istirahət məkanı olan Hacıkənd qəsəbəsi gündü-gündən öz simasını dəyişir. Burada mövcud olan yerli əhəmiyyətli tarixi abidələr təmir olunur, yeni istirahət guşələri yaradılır. Azərbaycanın milli mədəni dəyərlərinin qorunması, tarixinin yaşadılması, mədəniyyətinin təbliği istiqamətində də bir sıra işlər həyata keçirilir.

Hacıkənd qəsəbəsində yeni istifadəyə verilən "Nizami Gəncəvi: sələflər və xələflər" parkı da məhz bu amala xidmət edəcək.

"Sələflər və xələflər" parkında Nizami Gəncəvi başda olmaqla Gəncə mühitinin yetişdirdiyi şair, yazıçı və öz dövründə hünər sahibi olmuş, əlinin əməyi, biləyinin gücü ilə fərqlənmiş şəxslərin heykəlləri ucaldılıb. Burada ümumilikdə 17 abidə var ki, onların arasında Məhsəti Gəncəvi, Mirzə Şəfi Vazeh, Əbül-Üla Gəncəvi, Qivami Gəncəvi, Usta Bəndər, Şeyx Zaman, Doktor Xətibi Gəncəvi, Əfrasiyab və Ömər Gənci kimi tarixi şəxsiyyətlərin adları diqqət çəkir. Abidələrin müəllifi heykəltəraş Asəf Həsənovdur.

"Nizami Gəncəvi: sələflər və xələflər" parkının açılış mərasimində çıxış edən Gəncə şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Elmar Vəliyev bildirib ki, bu parkın salınması Azərbaycan, xüsusi ilə də Gəncənin mədəniyyəti, tarixi və ədəbiyyatının tanınması baxımından böyük önəm kəsb edir. O əlavə edib ki:

"Sələflər və xələflər parkı" daha da genişləndiriləcək. Ərazidə yeni muzey inşa olunacaq ki, burada da sələflər və xələflərin hər biri haqqında geniş məlumat öz əksini tapacaq. Həmçinin muzeydə qeyd olunan dövrü özündə əks etdirən eksponatlar sərgilənəcək. Təbii ki, bütün bunlar Azərbaycanın qədim və zəngin tarixindən, elm və mədəniyyətindən xəbər verir".

Filologiya üzrə elmlər doktoru, GDU-nun professoru, Nizami Gəncəvi ədəbi irsinin davamçısı Xəlil Yusifli burada heykəli ucaldılan şəxslər haqqında söhbət açaraq, onların həyat və fəaliyyətləri barədə maraqlı faktlar səsləndirib. O, e.ə II minillikdə yaşamış sərkərdə Əfrasiyabın abidəsinə diqqət çəkərək, bildirib:

"Nizami Gəncəvi "Xosrov və Şirin"də bildirir ki, əgər iranlı Xosrov "Keyxosrov" nəslinin nümayəndəsidirsə, biz də "Əfrasiyab"ıq. O bununla demək istəyir ki, onlar farsdırsa, biz türkdük. Onlar aydırsa, biz günəşik. Nizami Gəncəvi bununla həm də öz kimliyinə diqqət çəkir. Uzun müddət böyük türk dövlətinin hökmdarı olan, farsları özünə tabe edə bilən bir hökmdarın varisi olduğunu xatırladır".

Orta əsrlərdə yaşamış görkəmli Azərbaycan şairi Əbu Həfs Ömər Gənci

dəvələrini mənim yurduma, yeni Gəncəyə getsən, mənim dostlarıma məndən salam yetir".

"Sələflər və xələflər" parkında vaxtı ilə Gəncədə yaşamış qadın şairlərin yaradıcılığına da xüsusi yer ayrılıb. Burada Məhsəti Gəncəvi ilə yanaşı, öz dövrünün sayılıb seçilən digər qadın sənətkarların da heykəlləri var ki, onlardan biri də Doktor Xətibi Gəncəvidir.

Xəlil Yusifli Gəncə xətibinin qızı barədə bu faktları qeyd edib: "Bir sıra alim və tədqiqatçılar hesab edirlər ki, Doktor Gəncəvi Gəncə xətibisi Tacəddin Əmir Əhməd bacası, Məhsəti Gəncəvinin də baldızıdır. Çünki, tarixi mənbələr Əmir Əhmədlə Məhsəti Gəncəvinin ər-arvad olduğunu təsdiqləyir".

Qısa zamanda parkda heykəli ucaldılan şəxsiyyətlər barədə ayrıca monoqrafiyaların çap olunması da

barədə də danışan Xəlil Yusifli bildirib:

"Əbu Həfs Ömər Gənci Dövrünün tanınmış şairi olmaqla yanaşı, həm də tarixdə peşəkar müəllim kimi tanınıb. O uzun illər ərzində müsəlman Şərqi mülhüm elm, mədəniyyət mərkəzlərindən biri olan Xorasan şəhərində ərəb dili müəllimi işləyib. Ömər Gəncinin çəkdiyi vətən həsrəti onun şeirlərində də əks olunub: "Sürüb

nəzərdə tutulur. Bu, onların həyat və fəaliyyətinin dərinəndən öyrənilməsi, tanınması və gələcək nəsillərə çatdırılmasına xidmət edəcək.

Tədbirin sonunda "Sələflər və xələflər" parkının inşasında göstərdikləri xidmətlərə görə bir qrup şəxsə Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının Fəxri fərmanı və qiymətli xatirə hədiyyələri təqdim olunub.

Laçınli dövlət qulluqçuları öz peşə bayramlarını qeyd etdilər

Dövlət Qulluqçularının Peşə Bayramı Günü münasibətilə Laçın Rayon İcra Hakimiyyətində tədbir keçirilmişdir. Laçın rayonundan olan dövlət qulluqçuları ilk öncə Laçın Rayon

İcra Hakimiyyətinin inzibati binasının qarşısındakı Ulu öndər Heydər Əliyevin büstünü ziyarət etmiş, büstün önünə gül dəstələri qoyaraq Ulu öndərə tükənməz sevgi və ehtiramlarını bildirmişlər. Tədbiri giriş sözü ilə açan Laçın Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Aqil Nəzərli rayonda dövlət qulluğu sahəsində işləyən bütün dövlət qulluqçularını bu peşə bayramı günü münasibətilə təbrik etmiş, onlara məsuliyyətli və şərəfli işlərdə uğurlar arzulamışdır. O, çıxışında ölkəmizdə dövlət quruculuğu, dövlət idarəetmə sisteminin formalaşması və dövlət qulluğunun inkişafı proseslərində Ümummilli lider Heydər Əliyevin misilsiz xidmətlərindən danışmış, Ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycanda ikinci dəfə hakimiyyətə gəlişi ilə müasir dövlətçiliyimizin əsaslarının yaradıldığını bildirmişdir. Eyni zamanda Azərbaycanda dövlət quruculuğu və idarəçiliyi istiqamətində həyata keçirilən islahatlardan ətraflı məlumat verən rayon rəhbəri ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bu sahədə əldə edilən nailiyyətlərdən danışmış, həmçinin ölkə başçısının dövlət qulluqçularına olan hərtərəfli diqqət və qayğısının nəticəsi olaraq 2006-cı ildən ölkəmizdə "23 iyun - Dövlət Qulluqçularının Peşə bayramı Günü"nun təntənəli surətdə qeyd edildiyini və bu günün hər bir dövlət qulluqçusunun həyatına ən əlamətdar hadisə kimi daxil olduğunu vurğulamışdır. O, qeyd etmişdir ki, hər il mütəmadi olaraq Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamları ilə dövlət qulluqçularının əməyi qiymətləndirilir, onlar müxtəlif orden, medal və fəxri adlarla təltif edirlər. Tədbirdə çıxış edən dövlət qulluqçuları onlara göstərilən dövlət qayğısına görə ölkə başçısı cənab İlham Əliyevə dərin minnətdarlıqlarını bildirmişlər. Sonda bir qrup dövlət qulluqçularına Laçın Rayon İcra Hakimiyyətinin Fəxri Fərmanları təqdim edilmiş və sonda xatirə şəkl çəkdirilmişdir.

Təmas xəttində yerləşən Qapanlı kəndində növbəti səyyar-qəbul görüşü oldu

Tərtər Rayon İcra Hakimiyyəti Başçısının səyyar qəbul-görüşləri davam edir. Növbəti səyyar qəbul-görüş təmas xəttinə yaxın yerləşən Qapanlı kəndində oldu.

Qəbulda rayon icra hakimiyyətinin, hüquq-mühafizə orqanlarının, səhiyyə, təhsil, mədəniyyət, digər xidmət təşkilatlarının rəhbərləri, ərazi icra nümayəndələri, bələdiyyə sədrli və kənd sakinləri iştirak ediblər. Əvvəlcə Qaraağacı bələdiyyəsinin sədri Rizvan Əzimov kəndin sosial-iqtisadi inkişafı, əhalisi, onların məşğuliyyəti, görülən işlər barədə məlumat verib, kənddə mövcud olan sosial obyektlərin vəziyyətindən danışdı. Sonra vətəndaşların müraciətləri dinlənilib. Kənd aqsaqqalı Əli Əliyev kənddə görülən işlərdən, sosial problemlərin həllinə göstərilən diqqət və qayğıdan danışaraq, göstərilən qayğıya görə cənab Prezidentə öz minnətdarlığını bildirdi və kəndə gedən yolun qalan hissəsinin də əsaslı təmir olunmasını təklif etdi. Sakinlərdən Fəridə Mustafayeva, Valeh Əzimov, Elnur Quliyev suvarma suyuna olan tələbat, Qapanlı kəndində ibtidai məktəb üçün binanın tikilməsi, su arxlarının lildən təmizlənməsi və digər məsələlər barədə müraciət etdilər.

Qaldırılan məsələlər barədə icra başçısı əlaqədar qurumlara aidiyyəti tapşırıqlar verib. Rayon icra hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədov Tərtərin sosial-iqtisadi inkişafı, əhalini narahat edən problemlərin həlli istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərdən də danışaraq, bildirdi ki, görülən işlər bundan sonra da davam etdiriləcək. Kənd sakinləri təmas xəttində yaşayan əhalinin problemlərinin həlli istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərə, göstərilən diqqət və qayğıya görə ölkə rəhbərinə öz minnətdarlıqlarını bildirdilər.

Hattin döyüşü - 1187-ci ilin 4 iyul tarixində Tiberiya yaxınlığında yerləşən Hattin təpələrində baş vermiş döyüş. Döyüş Birinci səlib yürüşü zamanı yaradılmış Qüds krallığının kralı Luzuinyalı Qay və Əyyubilərin başçısı Səlahəddin Əyyubinin qoşunları arasında baş vermişdir. Taktiki gedişlərin düzgün seçilməməsi nəticəsində xaçlı qoşunu müharibənin gedişində ciddi itkilər vermiş və bundan istifadə edən Əyyubilər düşmən ordusunu mühasirəyə alaraq məhv etməyə başlamışdır. 17 min xaçlı əsgərinin ölümü və Qüds krallığının kralı Luzuinyalı Qayın əsir düşməsi ilə nəticələnən müharibədə Səlahəddin Əyyubinin qoşunu mütləq zəfər əldə etmişdir. Əyyubilərə qarşı aparılan döyüşdə Qüds krallığına Məbəd cəngavərləri, Malta cəngavərləri və Antakiya knyazlığı kimi birliklər yaxından köməklik göstərirdi.

Müharibəyə qədər olan vəziyyət

Antakiya knyazları və Məbəd cəngavərləri tərəfindən ərazinin yerli müsəlman əhalisinə qarşı kütləvi talanların və qətlərin həyata keçirilməsi Səlahəddin Əyyubini narahat edirdi. Əyyubinin əsas hədəfi Qüds krallığının üzərinə hücumla keçib başda kral Luzuinyalı Qay olmaqla bütün səlibçiləri Fələstin torpaqlarında kənarlaşdırmaq idi. Bu məqsədlə Misir, Suriya və Əlcəzairdə yerləşən hərbi birləşmələrə və müsəlman döyüşçülərə xəbər göndərildi; göndərilən xəbərdə döyüşçülərdən xristian ordularına qarşı başladılacaq cihad hərkatında iştirak etmək tövsiyə olunurdu. Əyyubinin əsas hədəfi Qüds krallığı və onun əsas hərbi tərəfdaşı kimi çıxış edən Məbəd cəngavərlərinin hərbi birləşmələrini məhv etmək və beləliklə şərqdə iki əsirə yaxın davam edən xristian ağalığına son vermək idi. Səlahəddin Əyyubi tərəfindən edilən çağırışdan sonra çox sayda süvari və piyada Şam şəhərinə gəldi. Qüds krallığı bu dövrdə daxili çəkişmələrlə məşğul idi. Yeni kral seçilən

Luzuinyalı Qay Səlahəddin Əyyubi ilə daha isti münasibətlərin qurulmasının tərəfdarı olan Tripoli şahzadəsi III Raymond ilə hakimiyyət uğrunda mübarizə aparırdı. Tripoli şahzadəsi III Raymond xanımına məxsus olan Təbəriyyə gölünün qərb sahilində yerləşən kiçik Tiberiya qalasına nəzarət edirdi. Luzuinyalı Qay qalaya hücum edərək III Raymondun müqavimət əzmini qırmaq istədi, ancaq hücumdan xəbər tutan Raymond məsələ ilə bağlı

Səlahəddin Əyyubiyyə məktub yazaraq ondan qoşun göndərməsini xahiş etdi. Səlahəddin Əyyubi nəzarəti altında olan süvari birliklərindən birini III Raymondla kömək kimi göndərirdi.

1187-ci ilin 30 aprel tarixində Səlahəddin Əyyubi vassal asılılığında saxladığı III Raymondla bir məktub yazaraq Təbəriyyə gölü ətrafında kəşfiyyat məqsədli yürüş həyata keçirmək istədiyini bildirdi. Məktubda Əyyubi niyyətlərinin sadəcə ərazinin coğrafi quruluşu barədə kəşfiyyat məlumatlarının öyrənilməsi olduğunu, heç bir halda ərazinin işğal edilməyəcəyini və yerli əhaliyə toxunulmayacağını bildirdi. III Raymondun təklif edilən şərtlə razılaşmaqdan başqa yolu qalmamışdı. 1 may tarixində Əyyubinin 7.000 nəfərdən ibarət süvari qoşunu Təbəriyyə gölü ətrafında

daxil oldu və Təbəriyyə gölünün sahilinə gəldi. Müsəlman ordusu Təbəriyyə gölünün sahilində yerləşən eyni adlı kiçik qalaya hücum edərək qalanı ələ keçirdilər və beləliklə səlibçilər düzənlik ərazidə döyüşməyə məcbur edildi. Səlahəddin Təbəriyyə gölündən ayrılan İordan çayının kənarında qoşunu möhkəmləndirmişdi. Əyyubi qoşunu buynuz şəkilli Hittin vulkanik təpələrinin yaxınlığında səlibçi qoşunun gəlməsini gözləyirdi.

3 iyul tarixində səlibçilər Səffuriyyə adlı ərazidən şəhər tezdən ayrıldı. 4 saat davam edən səfər səlibçi qoşunun təmiz yormuşdu. Havanın gündəlik normadan isti olması və ən əsası ərazidə heç bir su qaynağını olmaması səlibçiləri çıxılmaz vəziyyətə salmışdı. Səlahəddinin kiçik birlikləri ilə qarşılaşan səlibçilərin

həll edilmiş oldu və səlibçilərin məğlubiyyəti rəsmiləşdi. Hattin kəndi ətrafında 150 nəfərlik kiçik qoşunu ilə mühasirədə qalan Qüds krallığının kralı Luzuinyalı Qay əsir götürüldü, əsgərləri isə

Əyyubilərin başçısı Səlahəddin Əyyubi

talənlərlə ad çıxarmış səlibçi komandalardan olmuşdu və Səlahəddin Əyyubinin səlibçilərə qarşı apardığı mübarizədə əsas məqsədlərindən biri də bu şəxsi cəzalandırmaqdan ibarət idi. Bəzi tarixi mənbələrdə bu görüşdən sonra Şatilyonlu Reynaldın Səlahəddin Əyyubi tərəfindən başının kəsildiyini göstərir. Bu iddia sonralar Avropalılar tərəfindən əfsanələşdirilmişdir. Qüds krallığının kralı Luzuinyalı Qay və onunla birlikdə əsir düşmüş nüfuzlu cəngavərlərin həyatları bağışlandı. Ancaq əsir alınan Malta cəngavərləri və Məbəd cəngavərləri İslam dinin qəbul ediləcəkləri təqdirdə canlarının bağışlanacağı bildirildi. Bir çox əsir bu təklifi rədd etdiyindən şəhəri gün boyunları vurularaq edam edildi.

Hattin döyüşü və Səlahəddin Əyyubi

görünməyə başlandı. Yerli əhali ilə heç bir problem yaşamayan qoşunu kənardan Məbəd cəngavərləri və Malta cəngavərlərinin əsgərləri izləyirdi. Məqsədləri müsəlman süvari qoşunun üzərinə hücum etmək

sürətli irəliləyişi ləngiyirdi və nəticədə səlib qoşunu yalnız axşam tərəfi Təbəriyyə gölünün su qaynağı ilə zəngin olan ərazisinə yaxınlaşa bildi. Səlibçilər əraziyə çatandan sonra məlum oldu ki, təpəlik ərazi ilə su

qılıncdan keçirildi.

Müharibənin nəticələri

Əyyubi ordusu Qüds kralını əsir aldığı kimi krallığa nəzarətdə ələ keçirmişdi. Səlib qoşunun tərkibində olan Akka Kardinalı öldürüldü və bu din adamının

Qüds krallığının kralı Qay və digər əsirlər Şam şəhərinə gətirildi və burada onlar üçün nəzərdə tutulmuş can haqqı ödəniləndən sonra azad edildilər. Əldə edilən qələbədən arxayınlaşmayan Səlahəddin Əyyubi Fələstində yerləşən bütün səlibçi qalaların üzərinə hücumla keçdi. 1187-ci ilin sentyabr ayının ortalarında Akka, Nablus, Yafa, Təbin, Beyrut və Aşkelon şəhərləri Əyyubilərin əlinə keçdi. Həmin ilin 22 sentyabr tarixində Qüds şəhəri mühasirəyə alındı. Qüds Kraliçası Sibella, Rahib Heraklus və İbelinli Baliyan tərəfindən şəhər 2 oktyabr tarixinə qədər müdafiə edildi, ancaq sonunda İbelinli Baliyan ilə Səlahəddin Əyyubi arasında əldə edilən razılaşmaya əsasən səlibçilər Qüds şəhərini boşaltmağa razılıq verdilər. Bununlada uzun müddətdən sonra Qüds yenidən müsəlmanların nəzarəti altına keçdi. Hattin müharibəsində səlibçilərin məğlub olması barədə məlumatı Avropaya Tir şəhərinin kardinalı Yosqus gətirdi. Xəbər Avropada böyük üzüntü ilə qarşılandı.

Xristianlar dərhal yeni bir səlib yürüşünün keçirilməsini tələb etdilər. Qüds şəhəri 200 ildən sonra yenidən müsəlmanların nəzarəti altına keçmişdi və səlibçilər özləri üçün bu halı rüsvayçılıq hesab edirdilər. Roma papası VII Qriqor bu yeni səlib yürüşü barədə Audita tremendi adı ilə tanınan papalığ qanun qəbul etdi. Fransa və İngiltərədə yeni səlib yürüşünü maliyyələşdirmək üçün varlı şəxslərdən və baronlardan xüsusi səlib vergisi toplanmağa başlandı. Qısa zamanda yeni bir səlib yürüşü üçün təşkilatlanan Avropalıların məqsədi Qüds şəhərini yenidən müsəlmanların əllərindən almaq idi. Aparılan bütün hazırlıqlar 2 ilə yekunlaşdı və yeni bir səlib yürüşü yalnız 1189-cu ildə baş tutdu. Vatikanın mənəvi öndərliyi ilə İngiltərə kralı Aslan ürəkli Riçard, Fransa imperatoru II Filip Avqust və Alman imperatoru I Fridrix Barbarossa üç ayrı qoldan hücumla uğursuz alındı.

az.wikipedia.org

Səlahəddin Əyyubinin hüsuruna gətirilən Qüds krallığının kralı Luzuinyalı Qay

olan səlibçilərin hücumu uğursuz alındı və baş verən kiçik döyüşdə məğlub olaraq geri çəkildilər.

Müharibənin başlaması

Təbəriyyə gölü yaxınlığında səlibçilərin Əyyubi qoşunu tərəfindən məğlub edilməsindən sonra, nüfuzlu din xadimləri Tripoli şahzadəsi III Raymond Səlahəddin Əyyubiyyə qarşı yaradılan ittifaqa qatılmağa məcbur etdilər. Səlibçilərin Təbəriyyə yaxınlığında məğlub edilməsini qəbul edilməz hal hesab edən Qüds krallığının kralı Luzuinyalı Qay yüksək hərbi şüuranın toplanmasına qərar verdi. Şüuranın yığılmasında Səlahəddin Əyyubi bütün səlibçi dini ordenlər və dövlətlər üçün ümumi təhlükə kimi qiymətləndirildi və ən qısa zamanda vahid qoşunun yaradılması razılaşdırıldı. Qüds krallığı, Məbəd cəngavərləri, Malta cəngavərləri və Antakiya knyazlığının hərbi birləşmələri Səlahəddinin ordusuna qarşı Akka şəhəri yaxınlığında cəmləşdirilmişdi.

Digər tərəfdən iyun ayının ortalarından etibarən Səlahəddin Əyyubi 12.000 nəfərlik süvari qoşunun və ən əsası cihad çağırışı ilə gəlmiş könüllü birliklərini Şam və Təbəriyyə arasında yerləşən ərazidə toplamış və onların qarşısında səlibçilərə qarşı döyüşməyin əhəmiyyətindən danışmışdı. Səlahəddin bu ordu ilə Fələstinin içinə qədər

qayanağının olduğu ərazidə Səlahəddinin qoşunu dayanıb. Nəticədə səlibçilər gecəni susuz keçirmək məcburiyyətində qaldılar. 4 iyul tarixində səhər vaxtı səlibçilər Səlahəddinin qoşunu tərəfindən qorunan gölün aşağı sahilinə doğru hücumla keçdi. Susuzluqdan nizami pozulmuş qoşun Əyyubi ordusu tərəfindən geri yatırıldı. Səlahəddin düşmənin çıxılmaz vəziyyətdə olduğunu görüb onları təqib etməyə başladı. Məbəd cəngavərləri onlara qarşı qaçan səlibçiləri gördükdə Səlahəddinin qoşunun üzərinə hücum etmək imkanlarından məhrum oldular. Gözlənilməz vəziyyətə düşdükləri üçün səlibçilərin müdafiə xətti qurmağa vaxtı qalmadı. Bu an təpənin arxa tərəfindən düşməyə yaxınlaşan Əyyubi süvariləri düşmənlərinin vəziyyətini daha da çətinləşdirdi. Beləliklə tərəflər arasında qızğın müharibə başlamış oldu. Müharibənin gedişində məğlub olacaqlarını anlayan və dini rəhbərlər tərəfindən Səlahəddinə qarşı döyüşməyə məcbur edilmiş Tripoli şahzadəsi III Raymond mühasirəni yarım qatmağa cəhd göstərdi. Əyyubilərə qarşı mülayim münasibətləri ilə tanındığı üçün Əyyubi komandalar tərəfindən qaçması şərait yaradıldı və beləliklə III Raymond Tripoliyə qayıtdı. Bununlada döyüşün müqəddarati

səlibçilərə ruh yüksəkliyi vermək üçün yanında gəzdirdiyi İsa Məsih təsvirli müqəddəs məbəddə çarmıxı müsəlmanlar tərəfindən müsadirə edildi. Ələ keçirilən səlibçilərin arasında Qüds krallığının kralı Luzuinyalı Qay, qardaşı II Amalrik, Şatilyonlu Reynald, Montferratlı V Giyom və Redfordlu Cerard kimi soylu səlibçilər vardı. Müharibənin nəticəsində səlibçi qoşunu 17.000 nəfərdən ibarət canlı qüvvəsini itirdiyini tarixi mənbələrdə göstərmişdir.

Səlahəddin əsirləri arasında olan Qüds krallığının kralı Luzuinyalı Qay ilə Şatilyonlu Reynaldı çadırına gətirməsini əmir etdi. Burada Səlahəddin krala öz əli ilə bir bardağ su verdi. Kral suyu içdikdən sonra bardağı Reynalda uzatdı və o da sudan içdi. Həmin dövrün adətlərinə görə hökəmdar tərəfindən kimə su verildisə həmin şəxsin canı bağışlanırdı. Səlahəddin Əyyubi məsələnin yalnız anlaşılmasında üçün səlibçi başçıların yanında tərcüməsinə bu ifadəni tərcümə etməyi əmr etmişdi.

Şatilyonlu Reynald deyən ki, ona su dolu bardağı mən yox Luzuinyalı Qay uzadıb.

Bu mesaj Şatilyonlu Reynaldın canının bağışlanmayacağı anlamına gəlirdi. Bütün bu döyüşlərə qədər Reynald müsəlman əhaliyə etdiyi zülmərlə və

Başbakan Barzani: Siyasi müzakerelerinin başlaması için destek olacağız

Başbakan Neçirvan Barzani başkent Erbil'de Mısır'ın yeni Erbil Başkonsolosu Tamir el-Milici ile bir görüşme yaptı.

Basnews'te yer alan haberde başkanı Abdülkerim Umer dün yaptığı açıklamada, Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad'ın Batı Kürdistan ve kuzey Suriye'de SDG denetiminde bulunan bölgeleri almak için askeri harekate hazırlanmasıyla ilgili YPG'den yapılan açıklamada 'çekilmeyeceğiz' denildi ancak Şam ile diyaloga hazır olduğu belirtildi.

görüşmeleri ele aldı. Başbakanlıktan yapılan açıklamaya göre, Barzani, bir süre önce Mısır'ın Erbil Başkonsolosluğuna atanan el-Milici'yi kutladı. El-Milici'ye görevinde başarılar dileyen Barzani, Kürdistan Bölgesi kurumlarının Mısır Başkonsolosluğunun çalışmalarında gerekli desteği sunacağını ifade etti.

Barzani ayrıca, Kürdistan Bölgesi'nin Irak'ta siyasi süreç müzakerelerinin başlaması için destek olacağını kaydetti.

El-Milici ise, Mısır ve Kürdistan Bölgesi ilişkilerinin daha da geliştirilmesi temennisinde bulundu. Mısır ile Kürdistan Bölgesi arasındaki tarihi görüşmelerin ele alındığı görüşmede taraflar, ekonomik ve kültürel ilişkilerin geliştirilmesi konusunda hemfikir oldu.

Nerina Azad

Kerkük'te Peşmerge sesleri yükseliyor... Bir açıklama da Asayiş'ten!

Kerkük'te güvenliğin ve huzurun sağlanması noktasında Irak ve Koalisyon güçlerinin yetersiz kaldığı, Kerkük'e Peşmergelerin bir an önce gelmesi gerektiği bölge yetkilileri tarafından belirtildi.

Kerkük'ün güvenlik sorununun Iraklı güçler tarafından çözülmemeyeceğini ve Peşmergenin kente dönmesi gerektiğini dile getiren Kerkük Asayiş Müdürü İdris Refet, Kerkük'ün Iraklı milislerin askeri üssü haline geldiğini belirterek, "16 Ekim'den sonra kente gelen milisler Irak'ın güney ve orta bölgelerinden geldiler. Onlardan önce Kerkük'ü tanımıyorlar. Kerkük'te kardeşlik ve birlikte yaşam kültürü hakimdi" ifadesini kullandı. Müdür Refet, 16 Ekim 2017'den sonra kentte Araplaştırma politikalarının yürürlüğe konduğunu kaydederek, Kerkük'ün IŞİD'in gizli saldırılarının hedefi haline getirilerek kentteki tüm farklı kesimlerin onurunun yok

yere kırılmasına göz yumulmaya-çağını vurguladı.

Söz konusu bölge ile ilgili olarak Kerkük'ün milislerle doldurulmasının kabul edilemeyeceğini vurgulayan Refet, "Milisler Kerkük'teki yaşama dair bir şey bilmiyorlar. Kerkük'ün kendine has

özellikleri var. Kerküklüler onları işgalci olarak görüyor. Uluslararası

Koalisyon yetkililerinin de açıklamaları Peşmergenin Kerkük'e dönmesi yönünde. Peşmerge dönmeyen Kerkük'ün durumunun düzelmeyeceği görülüyor" ifadelerine yer verdi.

Nerina Azad

Kerkük'ten sonra Xaneqin'de de Peşmerge sesleri

Kürdistan İdaresi Dışında Kalan Kürt Bölgeleri arasında yer alan Xaneqin'de ciddi anlamda güvenlik zaafiyeti yaşandığı ve halkın kendini korumak amacıyla silahlanmaya

"Bölgede teröristlerin saldırılarında ve faaliyetlerinde artış var. Irak güvenlik güçleri halkı koruma noktasında yetersiz kalıyor" dedi.

Basnews'te yer alan haberde

ederek ve korkutarak Kürt köylerini boşaltmayı hedefliyorlar" şeklinde konuştu.

YNK'li yetkili IŞİD örgütünün yeniden bölgede hortlamasının bu aşiretlerin desteği ile olduğu belirterek, Kürtlerin bölgeden göçettirilmeye çalışıldığını bunu kanıtlayacak bazı belgelerin ellerinde bulunduğunu sözlerine ekledi.

YNK Xaneqin Sorumlusu Hemin Mensür, Kürdistan Bölgesi hükümeti ve siyasi partilerden Kürdistanlı bölgelerde yaşayan Kürtlerin korunması için bir çözüm bulunmasını isteyerek "Irak güvenlik güçleri bölge halkını koruyamadığı için halk mecburen savunma amaçlı silahlanıyor" dedi.

16 Ekim 2017 tarihinde YNK içerisinde bir kılığın Irak hükümeti ile anlaşarak Kürdistan İdaresi Dışındaki Bölgeler'den çekilmesi sonrası bölge Haşdi Şabi güçlerinin eline geçmişti. Şii milisler Kürdistanlı bölgelerdeki Kürtlerin iş yerleri ve evlerini yağmalamış, binlerce Kürt aile Kürdistan Bölgesi'ne göç etmek zorunda kalmıştı.

Nerina Azad

başladığı bildiriliyor.

Kürdistan Yurtseverler Birliği (YNK) Xaneqin Sorumlusu Hemin Mensür 16 Ekim sonrası Xaneqin'de IŞİD saldırılarının arttığı kentte ciddi anlamda güvenlik zaafiyeti yaşandığını, istikrar ve huzurun kalmadığını belirterek

geçmişte IŞİD'e destek veren bazı Arap aşiretlerinin Kürtleri tehdit ettiğini dile getiren Hemin Mensür, "Gulale Nahiyesi'nde IŞİD döneminde bu örgüte yardım eden bazı aşiretler, özellikle de Kurwi aşireti bu dönemde Kürtlere düşmanlıklarını sürdürüyor. Kürtleri tehdit

YPG'den Esad'a: Çekilmeyeceğiz ama...

Suriye Devlet Başkanı Esad'ın Batı Kürdistan ve Kuzey Suriye'de SDG denetiminde bulunan bölgeleri almak için askeri harekate hazırlanmasıyla ilgili YPG'den yapılan açıklamada 'çekilmeyeceğiz' denildi ancak Şam ile diyaloga hazır olduğu belirtildi.

YPG'nin dış ilişkiler komisyonu başkanı Abdülkerim Umer dün yaptığı açıklamada, Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad'ın Batı Kürdistan ve kuzey Suriye'yi geri alacakları açıklamasına yanıt olarak bulundukları bölgelerden çekilmeyeceklerini söyledi.

Umer, YPG'nin Kürt topraklarından asla çekilmeyeceğini belirtti ancak Şam'la önkoşulsuz diyaloga hazır olduklarını da sözlerine ekledi.

Nerina Azad

Kerkük'ten Bağdat ve Erbil'e çağrı!

Kürdistan Yurtseverler Birliği (YNK), Kerkük'te durumun giderek kötüleştiğini ve terör örgütü IŞİD'in bölgede rahatça hareket etmeye başladığını belirterek, Bağdat ile Erbil'e çağrıda bulundu.

YNK Politbürosu tarafından yapılan açıklamada, Kerkük ve çevresine yerleştirilen Iraklı güçlerin bölgede güvenliği sağlayamadığı vurgulanarak, Irak ve Kürdistan hükümetlerine Birleşmiş Milletler'in (BM) de yardımıyla soruna çözüm bulması istendi.

Kerkük ve Kürdistan idaresi dışında kalan Kürdistanlı bölgelerde (tartışmalı bölgeler) terör örgütü IŞİD'in eylem ve saldırılarında gözle görülür bir artış olduğu belirtilen açıklamada, bölge halkının can ve mal güvenliğinin

sağlanması sorumluluğunun bölgedeki merkezi hükümete bağlı güçlerde olduğu kaydedildi.

Erbil ve Bağdat'a, BM'nin desteğiyle bölgede güvenliğin sağlanması için, içinde Peşmerge Güçleri ve Iraklı güvenlik güçlerinin yer aldığı ortak bir güç oluşturulması talebinde bulunan KYB, aksi takdirde başka seçeneklere yöneleceğini kaydetti.

Nerina Azad

Kerkük'te patlama!

Kerkük'te bu sabah seçim sandıklarının bulunduğu depoların yakınında 3 ayrı patlama meydana geldi.

Patlama sonrası güvenlik güçleriyle kimliği belirsiz silahlı kişiler arasında çatışma yaşandığını aktardı.

İlk belirlemelere göre patlamada 1 kişi hayatını kaybetti, 21 kişi de yaralandı.

Rudaw

Efrinliler kendi topraklarında 'yabancı' oldu

Türkiye'nin ÖSO gruplarıyla girdiği Batı Kürdistan'ın Efrin kentinde, yerel halka "Yabancı Tanıtma Belgesi" çıkarıldı. Çıkarılan bu belge ile Efrinliler kendi topraklarında mülteci durumuna getirilmiş oldu.

Türkiye'nin Özgür Suriye Ordusu (ÖSO) grupları ile 20 Ocak'ta başlatılan askeri operasyon sonucunda 18 Mart tarihinden bu yana girilen Efrin kent merkezinde.

18 Mart'tan bu yana Efrin'den zaman zaman gelen talan, alıkoyma ve işkence vakalarının yanı sıra demografik yapının değiştirilmesine dönük atılan adımlar, merkezi Britanya'da bulunan Suriye İnsan Hakları Gözlemevi'nin (SOHR) kayıtlarına da geçmiş durumda.

Kentte daha önce Kürtçe olan yerleşim yerleri ve kurumların adı Türkçe ve Arapça olarak değiştirilirken, kimi Efrinlilerin mülklerine de el konuldu.

Gelinen aşamada atılan son adımla ise Efrinliler kendi topraklarında mülteci durumuna getirildi, Türkçe hazırlanan yeni kimlikler dağıtıldı.

Mezopotamya Haber Ajansı'nın ulaştığı bilgi ve belgelere göre, yerel halka verilen bu yeni kimliklerinin üzerinde "Yabancı Tanıtma Belgesi" yazılı.

Ajansın muhabiri Nazım Daştan'ın imzasıyla yayınlanan haberde, Türkçe ve Arapça olarak hazırlanan "Yabancı Tanıtma Belgesi"nde ad, soyadı, baba adı, doğum tarihi, doğum yeri, cinsiyeti, kayıt yeri ve kayıt numarası gibi ibareler yer aldığı aktarılıyor. Kimliğin arkasında ise "Raco Uygulama Noktası" imzası bulunuyor. Hazırlanan kimliklerin Efrin merkezinin yanı sıra bütün ilçe ve köylerde de dağıtılmaya başlandığı belirtildi.

Nerina Azad

Koalisyon Sözcüsü'nden kritik Menbic açıklaması!

İŞİD'le Mücadele'de Uluslararası Koalisyon Sözcüsü Shon Ryan, Ankara-Washington arasında yapılan Menbic anlaşmasının siyasi olduğunu belirterek, gelişmeleri yakından takip ettiklerini söyledi.

İŞİD'i tamamiyle ortadan kaldırırsa kadar mücadeleyi sürdüreceklerini belirterek, planlarının Irak ve Suriye'de İŞİD'i sonlandırmak olduğunu söyledi.

Rûdaw'ın haber bültenine katılan Shon Ryan, "Sadece savaş cephesinde değil, tüm alanlarda örgütü sonlandırmaya çalışacağız. Müttefiklerimizle amacımıza ulaşana değin çalışacağız" dedi.

Menbic'e ilişkin ise Ryan, "ABD'nin Türkiye ile yaptığı Menbic anlaşması siyasidir. Koalisyon Güçleri olarak durumu yakından takip ediyoruz" ifadeleri kullandı.

ABD-Rusya askeri ittifakına ilişkin ise Shon Ryan, "Rusya ile karışıklığın azalması için çalışabiliriz. Bu nedenle Der'a operasyonuna ilişkin yorum yapmak istemiyorum" dedi.

Nerina Azad

Ekonomik kriz derinleşiyor... İran, Sovyetler Birliği gibi parçalanabilir!

Başkent Tahran ve diğer şehirlerde Pazar günü başlayan gösterilerin sarstığı ülkede, resmi olarak 4 bin 200 tümene sabitlenen dolar serbest piyasada 8 bin 100 tümene kadar yükseldi. İranlı siyasetçi, ekonomik krizle boğuşan ülke için yazdığı Twitter mesajında "Sovyetler Birliği'nin tecrübelerinden ders çıkarmazsak onların gittiği yola doğru gidiyoruz" dedi. Tahran yönetimi ise, bugün cuma hutbesinde yaptığı açıklamada serinkanlı olunması için çağrı yaptı. İran'da son aylarda iyice gün yüzüne çıkan ekonomik darboğaz, son olarak başkent Tahran ve diğer şehirlerde esnafın protesto gösterisi yapmasına yol açtı. Tahran'da yüzlerce kişi parlamento binasına doğru yürüdü. Tahran başsavcılığı gösteriye katılanlar için soruşturma açarken, İranlı siyasetçi ve akademisyen Elahe Kulayi bugün çarpıcı bir Twitter mesajı paylaştı.

Reformist kimliğiyle bilinen Prof. Dr. Elahe Kulayi, her gün şiddetlenen ekonomik krizin önüne geçilmemesi halinde ülkenin Sovyetler Birliği gibi dağılabileceği uyarısını yaptı. Kulayi, "Sovyetler Birliği'nin tecrübelerinden ders çıkarmazsak, onların gittiği yola doğru gidiyoruz. Vaktimiz dar" dedi.

Prof. Kulayi, mesajının devamında "Lütfen Tahran Üniversitesi'nin yayımladığı 'Sovyetler Birliği'nin çöküşünün ekonomik kökleri' adlı kitabı okuyun" ifadesini kullandı.

Serbest Piyasada Dolar tutulmuyor

Başkentteki 'Büyük Tahran Çarşısı' esnafı, birkaç gündür ülkedeki ekonomik sorunlar ve döviz kurundaki yükselişi protesto için kepenk kapatıyor.

Ülkede, dolar kısa sürede 4 bin 200'ten 7 bin 500 tümen seviyelerine yükseldi. Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani hükümeti, nisan ayında doların 4 bin 200 tümene sabitlenmesi için karar aldı ve serbest piyasada alım satımı yasakladı. Bankalarda resmi kur üzerinden işlem gören dolar, şu anda serbest piyasada 8 bin 100 tümen civarında.

Cuma Hutbesinde Çağrı

Tahran yönetimi ise, bugün cuma hutbelerinde serinkanlı olunması için çağrı yaptı. Şii imam Kazım Sıddiki, "Düşmanlarımız zarar görmemiz için kaos yaratıyor. Ekonomik zorluklara karşı sakin ve dayanıklı olmayı sürdürelim. Eğer birlik olup baskılara göğüs gerebilirsek, tüm zorlukların

üstesinden geleceğiz" dedi.

ABD Başkanı Donald Trump'ın geçen ay nükleer anlaşmadan çekildiğini ve yeni yaptırımların uygulanacağını açıklaması, İran

ekonomisini olumsuz yönde etkilemeye devam ediyor.

İranlı muhalifler, nükleer anlaşmadan sonra ülke dışında dondurulmuş on milyarlarca dolar mal varlığını hükümetin bölgesel güç gösterisi olarak kullandığını savunuyor. İran halihazırda Suriye, Lübnan ve Yemen'de nüfuzunu artırmak için kontrolündeki silahlı grupları finanse ediyor.

Tahran Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Elahe Kulayi, reformist kimliğiyle bilinen eski Cumhurbaşkanı Muhammed Hatemi döneminde milletvekili olarak görev yaptı. Kulayi, Tahran Belediye Başkanlığı'na da adaylığını koymuş fakat seçilememiştir.

Nerina Azad

CHP'li Beko: Doğu'da MHP'ye 2,5 milyona yakın oy çıkması mümkün değil

CHP milletvekili Kani Beko, seçim sonuçlarında şaibe olduğunu iddia etti. Beko, "Doğu bölgesine en çok giden sendikacılardan biriyim. MHP'ye 2,5 milyona yakın oy çıkması, bana göre mümkün değil" diye konuştu.

CHP İzmir Milletvekili Kani Beko, seçimlerde MHP'ye Doğu bölgesinde 500 binden fazla oy almasının mümkün olmadığını savundu. Beko, "Doğu bölgesine en çok giden sendikacılardan biriyim. MHP'ye 2,5 milyona yakın oy çıkması, bana göre mümkün değil. O bölgede korucular var, polisler var, ordu var bir de aşiretler var. Tamamını toptasınız 500 binden fazla oy alamazsınız" dedi.

CHP İzmir Milletvekili Beko, İzmir'in Çeşme ilçesine gitti. Beko, CHP İlçe Başkanı Ekrem Oran ile Belediye Başkanı Muhittin Dalgıç'a teşekkür ziyaretinde bulundu. Kani Beko, ziyaretinde, 24 Haziran seçimlerinde CHP İlçe Örgütü ve Belediye Meclis üyeleriyle beraber gösterilen başarı dolayısıyla Başkan Dalgıç'a teşekkür etti.

Beko, "24 Haziran'da demokratik bir seçim olmadı. OHAL koşullarında yapılan seçimlerde, bütün bakanlıklar ve AKP'li birçok belediye başkanı, AKP'nin

militanları gibi çalıştılar. Normal bir seçim olmadı. Benim ziyaret ettiğim birçok bölgede bunlar yaşandı" dedi.

'Bana Göre Şaibe Var'

Seçim sonuçlarında şaibe

olduğunu iddia eden Beko, "Seçim sonuçlarına baktığımızda da bana göre seçimde şaibe var. Ben Doğu bölgesine en çok giden sendikacılardan biriyim. Oranın yapısını iyi bilenlerden biriyim. MHP'ye 2,5 milyona yakın oy çıkması, bana göre mümkün değil. O bölgede bir, korucular var; iki, polisler var; üç, ordu var bir de aşiretler var. Tamamını toptasınız 500 binden fazla oy alamazsınız" ifadelerini kullandı.

31 Mart 2019'da yerel seçimlerin yapılacağını hatırlatan Kani Beko, "Parti içi kırılganlıkları bir kenara bırakmamız gerekir. Yerel seçimlerle ilgili hazırlıklarımızı şimdiden mutlaka yapmamız

gerekir" diye konuştu.

Dalgıç: Seçim Sonuçlarını Kabul Etmemiz Gerekir

Çeşme Belediye Başkanı Muhittin Dalgıç ise "Demokrasiye inanıyorsak seçim sonuçlarını kabul etmemiz gerekir. Demek ki daha çok çalışmamız gerekiyor. 24 Haziran'da yapılan rejim değişikliği. Rejim değişikliği, maalesef bu seçimin sonucunda başladı. Yerel seçimlere odaklanmamız gerekiyor" dedi.

DHA

Roja kentlerinde neler oluyor... Peş peşe patlamalar!

Batı Kürdistan'ın Haseke ve Efrin kentlerinde 4 patlama mey-

haber kaynaklarına göre Efrin kent merkezinde garaj yolu

dana geldi. Bölgede haber kaynaklarına göre Süryani Sotoro Güçleri merkezinin yakınında meydana gelen patlamada 5 kişinin yaralandığını bildirdi. Gün içerisinde Efrin kent merkezinde iki patlama meydana geldiği bildirildi. Yerel

üzerinde bulunan Eyşe petrol istasyonu ve garaj yakınlarda iki patlama meydana geldiği ifade edildi.

Bölgede üst üste patlamalar yaşandı

Yaşanan patlamalarla ilgili olarak Efrin'in Cinderes

ilçesinde Suriye muhalif grupları arasında yer yer çatışmaların yaşandığı kaydedildi. Yerel kaynaklardan edinilen bilgiye göre; Suriye Özgür Ordusu ve TSK birçok yolu trafiğe kapattı.

Peş peşe gelen patlamanın sebebinin hala bilinmediği, ölü ve yaralıların olduğu belirtiliyor. Geçtiğimiz günlerde Afrin'de Velat semti ve Demirci Kawa anıtı yakınında düzenlenen bombalı araçlı 2 saldırısında 10 sivil yaşamını yitirmiş, çok sayıda kişi yaralanmıştı.

Patlamanın dün akşam saat 21:30 sıralarında bomba yüklü bir motosikletle gerçekleştiğini belirten yerel kaynaklar, saldırının patlamada öldüğünü kaydetti. Olayla ilgili soruşturma başlatılırken, hastaneye kaldırılan yaralılarından bazıının durumunun ağır olduğu öğrenildi. Sabaha doğru kentte bir patlamanın daha meydana gelirken, can kaybı olmadığı bilgisi alındı. **Nerina Azad**

Peşmerge'den IŞİD'e operasyon

Peşmerge Güçleri'nin IŞİD karşıtı uluslararası koalisyon güçlerinin desteğiyle Mahmur'daki Karaçuh Dağı'nda IŞİD'e yönelik bir operasyon düzenlediği bildirildi.

Rûdaw'a konuşan Peşmerge Güçleri Güver-Mahmur Cephesi Sorumlusu Sirwan Barzani, Karaçuh Dağı'nda IŞİD'e yönelik bir operasyon düzenlediklerini belirtti.

Sirwan Barzani, operasyonun IŞİD karşıtı uluslararası koalisyon güçlerinin hava desteğiyle gerçekleştirildiğini kaydetti. Peşmerge yetkilisi, operasyonda öldürülen 3 IŞİD'linin cesedinin peşmergenin eline geçtiğini dile getirdi. **Nerina Azad**

Hollanda hükümet partisi'nden Türkiye'ye Efrin tepkisi

Hollanda'da koalisyon ortağı Hristiyan Birliği'nin (CU) lideri Gert-Jan Segers, 'Efrin harekatıyla sınırın aşıldığını' savunarak 'olası bir saldırıda durumunda ülkesinin Türkiye'ye destek vermemesini' istedi. Segers, Avrupa Birliği'ni de (AB) Türkiye'yle tam üyelik müzakerelerini durdurmaya çağırdı.

BBC Türkçe'den Yusuf Özkan'ın haberine göre Segers, ülkenin en çok satan gazetesi De Telegraaf'a verdiği demeçte, 'kendilerini Türkiye'yi savunmaktan sorumlu hissetmediklerini' söyledi.

Suriye'deki çatışmalar başladığı dönemde, Hollanda NATO müttefiki Türkiye'yi desteklemek için Patriot füzeleri göndermişti.

Segers'e göre artık bölgede durum değişti. Türkiye'nin artık saldırgan taraf haline geldiğini ve Batı Kürdistan'da yürütülen Efrin harekatıyla 'sınırı aştığını' savunan Hollandalı lider, Türkiye'ye yönelik olası bir saldırı durumunda, NATO'nun 5'inci maddesi uyarınca yeniden bir yardım talebi gelirse olumsuz yanıt verilmesini istedi.

Söz konusu madde gereği herhangi bir üye saldırı tüm ittifaka yapılmış sayılıyor.

Hollandalı lider, Türkiye-AB üyelik müzakerelerine de son verilmesi gerektiğini savundu.

Segers, Hollanda hükümetinin, 'AB ile Türkiye arasında imzalanan mülteci anlaşmasının iptal edilmesi korkusuyla Türkiye'ye tavır almaktan kaçındığını da dile getirdi. **Nerina Azad**

Kürdistan'da 2 bin kayıp!

DAİŞ'le savaş sürecinde Kürdistan'da 2 binden fazla kişinin kaybolduğu bildirildi.

Kürdistan Şehitler ve Enfal Bakanı Mahmud Heci Salih, Erbil'de düzenlenen Cinsel İstismarla Mücadele Konferansı'nda konuştu.

Bakan Mahmud Heci Salih, DAİŞ'in Şengal (Sincar) saldırısında kaybolan 2 bin 495 kişi için başvuru yapıldığını, bunlardan 2 bin 303 kişinin hâlâ kayıp olduğunu ve akıbetlerinin bilinmediğini vurguladı. Bakan, cinsel saldırıyla ilgili 2 bin 36 vakanın Kürdistan Şehitler ve Enfal Bakanlığı tarafından tespit edildiğini, tümü Ezidiler'den oluşan kurbanların 948'inin 18 yaşın altında olduğunu dile getirdi.

DAİŞ'İN ŞENGAL SALDIRISI

DAİŞ, 3 Ağustos 2014'te Ezidi Kürtler'in yaşadığı 450 bin nüfus-

lu Şengal'e ağır silahlarla işgal etmişti.

Peşmerge Güçleri ilçe ile köy-

Saldırıda çoğu Ezidi olmak üzere 400 bin kişi, Şengal Dağı'na sığınmaya zorlanmıştı. Binlerce kadın ve

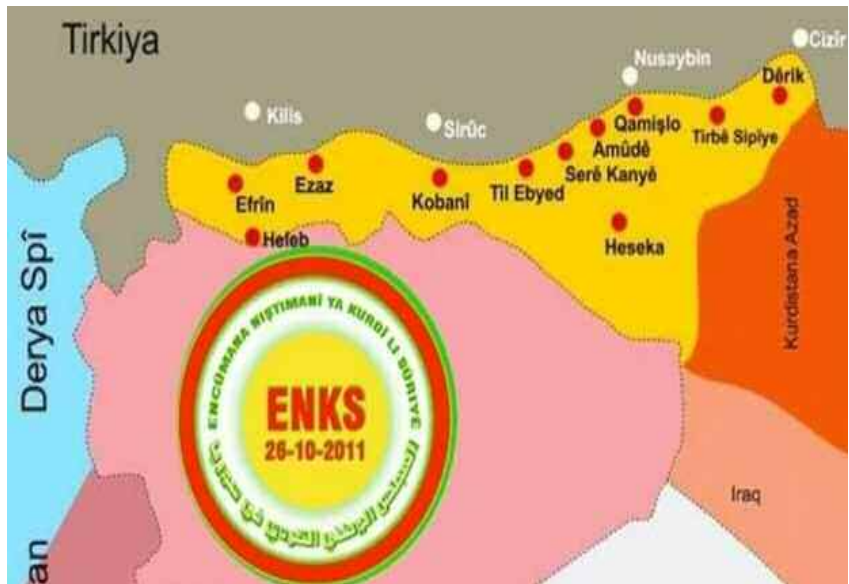

lerini Kasım 2015'te kurtarmıştı.

Örgüt, Şengal baskınında binlerce Ezidi'yi kaçırmış ya da öldürmüştü.

çocuk ise esir düşmüştü. Birleşmiş Milletler ve Irak, Ezidi Kürtler'e yapılanları "soykırım" olarak tanımlamıştı. **dengekurdistan.nu**

Fransa'dan ENKS'ye üst düzey davet

Suriye Kürtleri Ulusal Meclisi'nin (ENKS) Fransa Dışişleri Bakanlığı'nın daveti üzerine Paris'e gideceği bildirildi.

ENKS, Dışişleri Bakanlığı'nın daveti üzerine Fransa'ya gidiyor. K24'e konuşan ENKS Üyesi Faysal Yusuf, Fransa Dışişleri

Bakanlığı'nın ENKS'yi Fransa'ya davet ettiğini söyledi.

ENKS heyetinin önümüzdeki günlerde Fransa'nın başkenti Paris'e gideceğini belirten Yusuf, "ENKS, Suriye muhalefeti içinde bağımsız bir oluşum olarak Rojava Kürtleri'nin üzerinde uzlaştığı talepleri duyurmaya çalışıyor" dedi.

Suriye muhalefetine temsilcilerinin Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'daki ikinci kez toplantısında, Birleşmiş Milletler (BM) Suriye Özel Temsilcisi Staffan de Mistura'ya 50 kişilik bir liste sunulmuştu. Listede Demokratik Toplum Hareketi'nden (TEV-DEM) İlham Ahmed ve Abdülkerim Ömer, ENKS'den ise, İbrahim Biro ve Hevas Agid'in isimleri yer almıştı. **Nerina Azad**

CENTCOM'dan Irak Ordusuna Peşmerge tavsiyesi

ABD Merkez Kuvvetler (CENTCOM) Komutanı General Joseph Votel, Iraklı güçlerin Peşmergeyle birlikte ortak bölgeyi koruyarak terör örgütü IŞİD'e karşı mücadele etmesi gerektiğini ifade etti.

Votel dün telekonferansla düzenlediği basın toplantısında önemli açıklamalarda bulundu.

Votel, "Geçtiğimiz günlerde Irak'ı ziyaret ederek, IŞİD'in kalıntılarını oluşturduğu tehdidi çözmek için Iraklı yetkililerle görüştük. Ayrıca Erbil'i ziyaret ederek, orada Peşmerge Güçleri'nin bazı yetkilileriyle bir araya geldik" ifadelerini kullandı. Votel, "Iraklı güçlerin Peşmerge Güçleri ile ortak bölgelerde terör örgütü IŞİD'e karşı mücadele ederek bölgeyi koruması çok önemli" dedi. **Nerina Azad**

Serok Barzanî: Hêvîdar im çareseriyeke nû ji pirsra Kurd re li Tirkîyê were dîtin

Serok Mesûd Barzanî serkeftina proseya hilbijartinên Tirkîyê pîroz kir û ragihand, Hêvîdar im encamên hilbijartinan rê li ber dîtin çareseriyeke nû ji pirsra Kurd li Tirkîyê xweş bike.

Serok Barzanî li hejmara xwe ya taybet li tûra civakî "Twitter" nivîsî: "Em kêfxweş in ku hilbijartinên Tirkîyê bi demokratîk û aştiyane birêve çûn. Hêvîdar im encamên hilbijartinan rê li ber dîtin çareseriyeke nû ji pirsra Kurd re li Tirkîyê xweş bike û bibe sedema anîna aramî û aştiyê li navçê."

Hewlêr-KDP.info

Sûriye: Tirkîye li axa Sûriyê dagirker e!

Nûnerê Daîmî yê Sûriyê Yekbûyî Beşar Caferî got ku axa Sûriyê di bin tehdîdên Tirkîyê de ye û Tirkîye li axa Sûriyê dagirker e.

Nûnerên Daîmî yê Sûriyê Yekbûyî Beşar Caferî di civîna Netewên Yekbûyî (NY) ya ji bo têkoşîna li dijî terorê de axivî û wiha got: Hinek dewlet ji bo ku hîle û planên xwe yên qirêj bibin sêrî, terorê bi kar tînin."

Caferî got ku em dizanin çend terorîst hatine nava Sûriyê û Iraqê û em dizanin ku ew terorîst ji Kîjan dewletan hatine. Bi taybetî terorîstên ku ji Asyaya Navîn û Ewropayê hatine, hemî bi piştgiriya Tirkîyê hatine. Tirkîyê ev terorîst li Tirkîyê bi cih kirin û perwerde kirin. Piştê jî rêkirin nava Sûriyê.

BasNews

Komîsyon: Sêşema bê dest bi hejmartina dangan dîkin

Berdevkê Komîsyona bilinda serbixwe ya helbijartinên Iraqê Leys Cabir ragehand ku, Sêşema bê bi serperîştîya dadweran dê dest bi hejmartina dangan bi dest bikin.

Leys Cabir da zanîn ku, hejmartina dangan bi dest dê li parêzgehên Kerkûk, Silêmaniyê, Dihok, Neynewa û Selahedîn destpê bike, ew parêzgehên din jî komîsyon dê pilanek ji wan re destnîşan bike.

Herwiha Berdevkê Komîsyona bilinda serbixwe ya helbijartinên Iraqê amaje bi wê yekê kir ku, hemû dengên derve niha dest bi hejmartina wan hatiye kirin.

Tekez kir ku, proseya hejmartina dangan bi dest bi amadebûna çavdêriya neteweyên yekbûyî, nûnerê balyozxaneyan, partî û çacvêrên navnetewî tê kirin, herwiha herdu wezaretên bergirî û navxweyî jî erkê parastina proseyê dîkin.

BasNews

Barzanî: Pêwîst e Hikûmeta nû ya Iraqê li ser bingeha Şeraket, Lihevkerin û Wekheviyê be

Serok Mesûd Barzanî, di dema pêşwazîkirina sikirtêrê Partiya Komunista Iraqê Raid Fehmî û şanda li gel wî, li Selahedînê, tekez kir ku pêwîst e pêkanîna Hikûmeta dahatî ya Iraqê li ser bingeha hersê pîrensîpên Şeraket, Lihevkerin û Wekheviyê be.

Serok Barzanî ragihand, ku pîrensîp û mekanîzmeyên bicîkirinê wan û gerantî di piroseya siyasî ya Iraqê de ji Herêma Kurdistanê re girîng in, neku kes û post.

Serok Barzanî di wê hevdîtinê de, ji bilî sipasiya helwesta Partiya Komunist, tekez kir ku pêwîst e Hikûmeta nû ya Iraqê li ser bingehên Hevparî, Lihevkerin û Wekheviyê be û bicîkirina wan jî pêwîstî bi diyarkirina gerantiyek nû û mekanîzmayeke zelal heye.

Serok Barzanî diyar kir ku, yekalîkirina wan hûrkariyan pêwîst e, berî destnîşankirina kesane be, ji

bo wergirtina postan û ji bo Herêma Kurdistanê jî, pîrensîp û mekanîzma bicîkirina wan û hebûna gerantiyên pêşîneya serekî ye, ne ku kes û post.

Ji aliyê xwe ve, Raid Fehmî sipasiya Serok Barzanî kir û hêvî xwest ku, piştî derketina encamên

fermî, hemû alî karibin di piroseya siyasî ya Iraqê de hevbeş bin. Herwiha got: Em bihêvî me ku, hemû alî beşdariyek rastiyane, di Hikûmeta nû de bikin. Got jî: Em dixwazin Hevpeymaniya Sairûn helwesteke erênî li hember daxwaz û mafên gelê Kurdistanê bide.

kurdistan24.net

HUDAPAR: Emê bo pîrsgirêka Kurd daxwaza hevdîtinê ji serokomar bikin

Partiya Doza Azad (HUDAPAR) cara yekem li tevahiya Tirkîyeyê wek partî tevî hilbijartinan bû. Hudaparê bi rêjeya %0.31'î 157 hezar û 612 deng wergirt, li bajarên

hezar û 612 deng wergirt û Namzetê Serbixwe Zekerîya Yapıcıoğlu jî li Diyarbekirê 35 hezar û 230 deng wergirt. HUDAPAR, cara yekem wek partî tevî hilbijartinan bû û vê yeke

jî û li Rojavayê memleket jî me deng wergirt ev yek encameke baş e ji bo me. Me dixwest ku namzetên me yên serbixwe jî werin hilbijartin."

Piştî hilbijartinên 24'ê Hezîranê Hudaparê ragihandibû ku ew êdî bûne partiyeke Tirkîyeyê û ew ê li gel çareseriya pîrsgirêka Kurd dê ji bo çareseriya pîrsgirêkên Tirkîyeyê jî bixebitin. Derbarê vê yeke de Çavdêrê Siyasî Sitki Zîlan tîne zimên ku bingeha Hudaparê bingehê Kurdî ye.

Sitki Zîlan dibêje: "HUDAPAR dibêje em bûn partiyeke Tirkîye, ev ne rast e. Li Rojavayê Tirkîyeyê jî kesên ku dengê xwe dan HUDAPARê dîsa Kurd bûn. Rast e wek qanûnî partiyeke Tirkîye ye, lê dengê xwe ji Kurdan werdigre."

Partiya Doza Azad dabû zanîn ku ew di hilbijartinên 24'ê Hezîranê yên Serokomariyê de piştgiriya Recep Tayyîp Erdogan dîkin, derbarê vê daxuyaniyê de rayedarên Hudaparê dan zanîn ku ew ê di rojên pêş de bo çareseriya pîrsgirêka Kurd daxwaza hevdîtinê ji Serokomar Recep Tayyîp Erdogan bikin û her wiha rayedaran got ku ji bo ku sarbûna di navbera HDP û Hudaparê de jî dê hewlên çareserkerina kêşeyan werin dayîn.

kurdistan24.net

wek Batman û Diyarbekirê bi namzetê serbixwe tevî hilbijartinan bû. Rayedarên Hudaparê di wê baweriyê de ne ku encam ji bo wan serkeftî ye û ew ê ji bo çareseriya pîrsgirêka Kurd dengê xwe bêhtir bigihînin Enqerê.

Partiya Doza Azad (HUDAPAR) ku li 79 bajarên wek partî û li 2 bajarên jî bi namzetên serbixwe tevî hilbijartinan bû wek partî 157

tena sere xwe wek serkeftinekê dibîne. Sekreterê Giştî yê HUDAPARê Şehzade Demîr amaje dike ku her çiqas ew ji benda hilbijartinê derbas ne bibin û parlementerî bi dest nexistibin jî wan ji tevahiya Tirkîyeyê deng wergirtî ye û ev yek ji bo wan girîng e.

Şehzade Demîr ji K24ê re got: "Eger hun bejin bi dile we ye, em dibêjin na. Lê ji berk u li Kurdistanê

Li du bajarên Rojavayê Kurdistanê 4 teqîn qewimîn!

Li bajarên Efrîn û Hesekê yên Rojavayê Kurdistanê 4 teqîn qewimîn, kuştî û birîndar hene. Nûçegihanê K24ê li Hesekê ragihand, ku xwekujekî bi rêya motorsîklêtekê li nêzîkî xaleke hêza (Sotoro) ya mesîhiyan li bajarê Hesekê xwe teqand û di encama de, 5 kes birîndar bûn.

Jêderên xwecihî diyar kirin, ku ew kesê xwekuj di encama teqînê de hatiye kuştin û rewşa hin birîndaran jî xerab e. Piştî wê teqînê, hin jêderan ji bajarê Hesekê yê Rojavayê Kurdistanê ragihandin, ku îro destê sibehe teqîneke din li nav bajêr çêbûye, lê ti zanyarî derbarê zîyanên wê teqînê de nebûn.

Şevê din li bajarê Efrînê jî du teqîn çêbûn. Li gorî medyaya nêzîkî YPG, du teqînên bihêz li nêzîkî benzînxaneyê Îşe li ser rêya geraca Efrînê çêbûn û di encamê de, hejmarek kes hatin kuştin û hin jî birîn-

dar bûn.

Di heftiya derbasbûyî de jî du

opozîsyona Sûriyê hatine kuştin.

YPG diyar kir, ku şervanên wan

teqîn li Efrînê çêbibûn û di encamê de 6 kes hatibûn kuştin.

Li aliyekî din, dun navenda ragihandina YPGê di daxuyaniyekê de ragihand, ku di operasyonekê de li dijî hêzên Tirkîyê û çekdarên Artêşa Azad li Efrînê de, 6 çekdarên

5 çekdarên grûpa Feyleq El-Şam li ser rêya gundê Emare yê navçeya Mobata kuştine û otombêleke wan jinav birine, herwiha li ser rêya di navbera gundên Dîwa û Til Silûr yên navçeya Cindirêse çekdarekî din yê wê grûpê kuştine.

BasNews

Usman: Pêwîst e NY mafê Kurdan di hikûmeta Iraqê de garantî bike

Siyasetmedarê Kurd Dr. Mehmûd Usman dibêje yekrêzî bihêztirîn kert e ji Kurdan re li Bexdayê û pêwîst e aliyên siyasî yên Kurdistanê bikevin nava wê

Dr. Mehmûd Usman ji malpera KDP.info re behsa pirsgrêka pêkanîna hikûmeta nû ya Iraqê kir û ragihand: "Pêwîst e Kurd bi yekgirtî biçin Bexdayê û li wir hemû

Herêma Kurdistanê nas dike û herwiha pêbendî destûrê Iraqê dibe."

Usman wiha got: "Xala bihêz a Kurdna li Bexdayê yekgirtina wan e, herwiha rijdbûna li ser cîbicîkirina destûr e, ji ber ku tiştên baş ji Kurdistanê re tê de hene. Aliyên Kurdî eger li Bexdayê neyek bin dê nikaribin destûr cîbicî bikin û dê tiştêkî bidest nexin. Pîrsa Kurdan li Bexdayê giştî ne û ne hizbî ne."

Wî siyasetmedarê Kurd wiha domand: "Parlamentoya Iraqê ji bo mafên Kurdistanê bi tenê tiştêk ji destê wê nayê, pêwîst e parlamentê û wezîr û serokmar û Hikûmeta Kurdistanê pêkve kar bikin û kar ji bo Kurdistanê bikin." Dr. Mehmûd Usman ragihand: "Ji bo beşdariya Kurdan di hikûmeta nû ya Iraqê de pêwîst e Neteweyên Yekbûyî ya aliyekî din mafên Herêma Kurdistanê garantî bike, ku pêwîst e aliyên siyasî yên Kurdistanê di danûstandinên xwe de pêdagiriyê li ser vê xalê bikin." **Hewlêr-KDP.info**

hevpeymaniyê ya ku zêdetir piştewaniyê li Kurdan û li mafên Kurdistanê dike û herwiha pêbendî destûr dibe.

pêkve ligel aliyên Iraqê danûstandinan bikin, ji bo ku tevî wê hevpeymaniyê bibin ya ku zêdetir piştewaniyê li Kurdan dike û mafên

Ji Evîna Rojên Kevin: Ronahiya Şevên Beriya Mêrdînê

Konê Reş

Min xwe di maleke kurdî û civateke gundî ya orjînal de li Beriya Mêrdînê dît. Malek, guhdana wê bi çandiniyê û xwedîkirina pez û dewaran hebû. Digel ku piraniya gundiyan ji bestên derdorî gund dixebitîn..

Li ber ronahiya çirayê, fanosê, lempê (Lumba) û lûksê (Luxe Lighting) mezin bûme.. Min xwedîkirina pez û dewaran, mirîşk û elokan baş dîtiye.. Di biharan de, gelekcaran bi şivan re, min pezderxistiyêşevînê û çûmeberkarîk û berxikan.. Min bi zarokên nîşexwe re, li bertavahyvê di navtaragund û serbênderan de bi hitkêdîlîstiyê.. Şevakuheyvneba, dinyatarîbaem li serbênderandibûnkomik û me li asman û stêranmêzedikir.. Hingîçendîstêr di asman de pîrbûn û bi ronahîdîçirisanandin..Jinihabêtir bi ronahîbûn!

Mebesta min ne ev e, mebesta

min kuezronahiyaşevênxelkê BeriyaMêrdînê, di wîheyamêzaro ktiyaxwe de bînimziman. Di wîheyamî de, li berçironahiyaşevênxwederbasdikirin?E wheyamîkuelektrîknebû. AlavênronahiyamalanÇira, Fanos, Lempe û Lûksbûn.

Çirajiboronîkirinaaxurêpez û dewarabû. Refikaçirayêhebû, li serdihatdanîn.Fanosjibopêşxwe dîtinakuyek bi şevji mala xwe here maleke din an li ber ronahiyawê here navaxurêpez û dewarênxwe. Fanos bi destêxwehildigirt da kupêşxwebibîne.. Fanosamelayêgundtêbîra min, demaku bi şevdihat mala me, fanosaxwe li piştderîdatanî.. Fanos bi destandihathilgirtin û dihatdaliqandinjî..Lempetaybetjiboronahiyahundirêmalê û odamêvanabû. Lempe, bi dîwaranvedihatdaliqandin.Lûkstaybetjiboodamêvanayamezinbû, havînanjî li serdikaodêdihatdaliqandin, zilam li dorrûdiniştin. Lûksa her kesî di gund de nebû, bi tenêlûksayênhalxweş û hempayêgundhebû.

Her êvar, berîkurok here ava, diya min an jinekemalêşûşêlepêdîşûşt, paqijdikir û kodikawêtijedonêgazêdikir..Amadedikirjivêxistinaşevê re..Lempe di serhev re hebûn; du nemro, sênemro û çarnemro.Kebaniyamalê li gorşûşêlepêkirasek bi tentenadîrût û bi tayênrêngîndineqîşand, bi rojewkiras li şûşêlepêdikir, dîmenekîxweşikdidahundir.. Û

wekmamikanşertok me zarokandavêtberhev: "Bi şevbûk e, bi rojpepûk e". Çi ye?

Ev her çaralavênronahiyê bi donêgazêvêdiketin.Belêsebaretiwêxistinalûksê, divîbûhin-spîrtoyê (Spirit) berdinkodikawê, da kukîsikêlûksêbaşbişewite û sorbibe, jinû bi trampawêdihatpîdidan û vêxstin..Gelekcarankîsikêwêdîperpîtî, divîbûkîsekînjîre bédanîn. Eger kîsnebawêşêvêcivatbêronahîdima.. Ta ku a dinîrojêbavê min biçûya Qamişlokêkîsennûanîbana..

Havînanndemakuzilam li serdikaodê, yakujerdêbaşbilindbû, li berronahiyalûksê li hevdiviciyan, ronahiyalûksêngundêSada, Bilêqiyê, Tilkêfê û Gundikji wan vexuyadikir, kuşewqalûksagundekîji wan gundannehatađitin, jihev re digotin; xuya ye îşevlûksaSadayan an Bilêqiyaxerabûye.. Û di nav re zilamanjihev re digot; "Şevareşkelehamêra ye" Andigotin; "Ku tudîzbîsêvênreşpirin" an "Şevareşjiêvarverêş e".

Dibêjinberîkuçira, fanos û lempeberdestbibin, mûm û find hebûn. XelkênBeriya Mêrdînêmûmjişimayê û find jidohnêsewalañçêdikirin..

Rewşagundê me wiha ma ta ku di sala1979'an de elektirîk hat gund û çira, fanos, lempe û lûksman jibîranînan re.

Qamişlo 18/06/2018

Pîrî ji YE daxwaz dike, gotûbêjên ligel Tirkîye rawestînin

Raportora Tirkîye ya Yekîtiya Ewropayê Katî Pîrî daxwaza rawestandina gotûbêjên Tirkîye û Yekîtiya Ewropayê dike. Pîrî ji medyaya Almanayê re axifî û got, Tirkîye bi sîstema xwe ya nû a Serokomartiyê, ji hikûq û demokrasîyê dûr ketiye. Di sîstema nû da cûdabûna erkan nîn e û Tirkîye xeta sor derbas kiriye. Ew dê rapora xwe ya îsal de daxwaz ji Yekîtiya Ewropayê bike ko, gotûbêjên digel Tirkîye werin rawestandin.

kurdistan24.net

Kurdistan û Yekîtiya Ewropa têkeliyên xwe bihêztir dikin

Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî û şandeke Yekîtiya Ewropayê çend mijar gotûbêj kirin û tekez kirin li ser bihêzkirina Herêma Kurdistanê û Yekîtiya Ewropa.

Îro 26-6-2018 Serokwezîrê Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî pêşwaziya Balyozê Yekîtiya Ewropayê yê li Îraqê Ramon Bekova û şanda pê re kir.

Di civînê de her du alî behsa wan kêşê û arîşeyan kir ku li berdem ava kirina hikûmeta nû ya Îraqê bûne asten û her du alî li ser lez kirin bo çareser kirina kêşeyên heyî û destpê kirina diyalogê bo damezrandina hikûmet û rola bibandor ya aliyên Kurdistanî jî bo ava kirina hikûmeta Îraqê hemfikir bûn. Di berdewamiya civînê de behsa hevkarîyên YE yên di warê însanî û pêşde birina dezgehên hikûmeta Kurdistanê hate kirin û di vê derbarê de Serokwezîr Nêçîrvan Barzanî hevkarîyên YE bo Kurdistan û Îraqê bigirîng wesif kir û got: "Ew hevkarîyên han bo wergirtina ezmûn û psportiyê bo me gelek baş in." **kdp.info**

Opozîsyon 9 navçeyan radestî artêşa Sûriyê dike

Opozîsyona Sûriyê li gor rêkeftinekê li gel Rûsyayê 9 navçeyên başûrê wî welatî radestî artêşa wî Sûriyê dike û alaya Sûriyê jî li ser wan navçeyan bilind dike.

Ajansa nûçeyên fermî SANA ya ser bi rejîma Sûriyê ragehand ku, opozîsyon razîbû li gor rêkeftinekê re 9 navçeyên başûrê Sûriyê radestî artêşa wî welatî dike û alaya Sûriyê li ser wan navçeyan bilind kir.

Berî niha Rewangeha Sûrî ya Mafê Mirovan radestkirina 8 navçeyên parêzgeha Derayê li gor rêkeftinê ji rejîma Sûriyê ragehandibû.

Ji wan navçeyên hatine radestkirin Dail, Xariye rojava, Xariye rojhelat, Ibtî û Kerik Şerqî. **BasNew**

Mêrgesor..Di encama topbarana Tirkîye Keçeke temen 19 salî canê xwe ji dest da

Di encama topbarana artêşa Tirkîye liser gundê Bawra û navçeyên sînorî de, keçeke 19 salî ya ji gundê Helaniye ya devera Mêrgesorê şehîd bû. Li gor dax-

uyaniya Polîsa Soranê, ew keç ligel malbata xwe çûne pişt gundê Bawra ku dikeve ser sînorê Başûr û Bakurê Tirkîye û di wê demê de jî Tirkîye ew navçe topbaran kir û di encamê de ew keçîk şehîd bû. Tê zanîn ku, balafirên Tirkîye bi berdewamî baregehên PKK li navçeyên sînorî tobaran dikin, ev yeke jî ziyaneke giyanî û madî digehîne welatîyên deverê. **BasNews**

Me di 141 bernameyên xwe yên berê da perçeyên ji berhemên zanyarî yên kurdzanên mezin bi wergera kurdî dane.

Xwendevanên delal, ji rêzenivîsa "Berhemên kurdzanên me" vê carê emê nivîseke ji berhema profesor Ezîzê Zîyo Bedirxan yên bi sernivîsa "Barzanî li Ûzbêkistanê" raberî we bikin, ku me ji pirtûka wî a zanyarî "Merivê efsaneyî" ji rûsî wergerandîye kurdî.

Em dixwezî xwendevanên xwe hayadar bikin ku ev pirtûka delal bona çapê amade ye, wê zûtîrekê bê weşandinê.

Rêvebirê bernameyê û wergera ji rûsî: Têmurê Xelîl.

Berhemên kurdzanên me – 142

Di tebaxa sala 1948an da barzanîyan bi komên biçûk va li trênan siwar kirin û berê wan dane Ûzbêkistanê. Hilbet, di karê şandina desteya Barzanî li Ûzbêkistanê M. Bagîrov roleke mezin lîst, lê piranî ew cîguhastin bi helwesta Moskavayê di hindava kurdan û sîyasatmedarên wê yên mezin va girêdayî bû. "Di destpêkê da, dema di fikira Krêmlê da hebû hukûmê xwe li ser Îranê bide xurtkirinê, kurdan ji sînora dûr ne dixistin; paşê hatine bawer kirinê, ku Îran ji dest wan çûye, wê demê kurd pişt guhê xwe va avêtin. Gerekê çareyek ji wan ra bidîta û biryar kirin wana ji Kavkazê dûr bixin, bişînine Asîya Navîn". Bi biryara Şêwra Wezîrên YKSS ya 9ê tebaxê sala 1948an desteya Barzanî bi temamî ji navçeya Bekûyê birine ser axa KSS Ûzbêkistanê, û ew li barêgeha berê ya Wezîreta Karên Hundur (hêwirgeha Vêrxnê-Komsomolskaya) ya rîya hesin ya Taşkendê bi cî kirin. Piştî çend mehan, di dawîya sala 1948an M. Barzanî (bi daxweza wî a bi îsrar) ji aliyê Sêkrêtarê KM PK (p) ya Ûzbêkistanê Û. Yûsûpov da hate qebûl kirin û jê ra nerazîbûna xwe ya berk got derheqa rewşa desteya xwe da û hîvî kir alî wî bike rastî Stalîn bê bona derheqa rewşa gelê xwe û planên xwe da jê ra bêje. Mustefa Barzanî herwiha hîvî ji Yûsûpov kir 5 zabitên desteya xwe bo xwendinê bişîne Dibistana Taşkendê ya Partîyê, perwerdeya leşker û zabitên desteya wî bide teşkîl kirinê, bona ew fêrî karê balafirajotîyê, tankîstan û hwd bibin. Di dawîya sohbetê da Barzanî di ser gotina xwe da zêde kir, ku eger destûra wî nedin here Moskavayê, ewê xwe bikuje. Hîvîkirina Barzanî nehate pejirandin. Her tişt wisa bû, ku kurd ketine rewşeke xirabtir. Di wan rojan da, dema Barzanî bi hêvî li benda nûçeyên dilxweşîyê bûn ji serokatîyê, li Moskavayê bo wana sirgûnkirineke nû ya li xerîbîyê amade dikirin. Ji belgeya giring ya wê demê – nameya S. Krûglov bo Stalîn helwesta dûrnedîtî ya

serokatîya Sovyet di hindava kurdan da xuya dibû: "Wezîreta Karên Hundur ya YKSS ser wê bawerîyê ye, ku baş dibe desteyên kurdan ji hev bixin û wana beş-beş bikin, bişînine kûraya navçeyên KSS Ûzbêkistanê, ku kurd nikaribin bi hev ra bikevine nava pêwendîyan û M. Barzanî û hogirên wî nikaribin bi kurdên li çend welatan belavbûyî ra pevgerêdan saz bikin û tesîr li ser wan bikin. Desthilata warên kurd lê dimînin mecbûr bikin kurdan bikine nava karê malhebûna gund û senaya komarê. Kontrolkirina wan daynine li ser dayîreyên Wezîreta Karên Hundur ya Ûzbêkistanê. Ev pêşnî-

ku ew bi karên giran va dabûne cezakirin. Li wwana qedexe kiribûn ji hevdu ra binivîsin, zordestî li wan dikirin. Şert pir giran û nemirovane bûn". Bi vî awahî, sala 1949an şervanên kurd kirine çend kom û li van waran bi cî kirin: li herêmên Ûzbêkistanê yên Samarkendê – 80 kes, Bûxarayê – 57 kes, Taşkendê – 200 kes, herwiha deverên Namanganê, Andîjanê û Fêrganayê. Mela Mustefa bi xwe şandine navçeya Mûynakê ya Karakalpakiyayê û di bin çavdêrîya komendatûra Wezîreta Karên Der di sovx-ozeke pembu da karê terezûvanîyê dane wî... Halê nemirnejî, ku kurdên azadîhiz

yar bi hevalê Yûsûpov ra.

Hevalê V.M. Molotov bi pêşnîyara Wezîreta Karên Hundur ya YKSS ra razî bû. Ez hêvî dikim biryara xwe bidin. Wezîrê Karên Hundur yê YKSS S. Krûglov. Sibat, 1949". Gorî malûmatîyên paşdemê, Î. Stalîn bi pêşnîyara Wezîreta Karên Hundur ya YKSS ra razî bû. Desteya Barzanî zivistana sala 1949an ji bingehe va ji hev xistin. Karmendên Sovyet planeke xapînok ya sirgûnkirina barzanîyan amade kiribûn. 13ê adarê sala 1949an gêneralê Sovyet hate Taşkendê, ji Barzanî ra got ku ferman heye wî bi balafira taybet bibine Moskavayê, li wir ewê rastî Stalîn û rêberên YKSS yên din bê. Hêviya barzanîyan çê bû, ku rewş ber bi başîyê va diçe. "Lê balafir ne ku berê xwe da Moskavayê, lê firî bajarokê li rex kenarê Behra Aralê"[1], ku dişibîya sirgûnkirinê". Piştî wê barzanîyên din bi komên biçûk va belayî warên cuda-cuda yên Ûzbêkistanê kirin. Casûsên Sovyet û karmendên Wezîreta Karên Der planeke wisa bêbext amade kiribûn, ku ne tenê haya komeke ji nûnerên hogirên Barzanî ji qedera komên din tunebû, lê di ser da jî di destpêkê da nizanibûn ka ew li ku ne. Mesûd Barzanî li ser bingehe bîranînen nûner û dîtindarên Barzanîyan dinivîse: "Di paşdemê da eşkere bû, ku her komeke Barzanîyan biribûne qîşleyekê, li wir ew di bin çavdêrîyê da bûn. Di kolxozan û senayê da kar dabûne hemûyan. Rewş wisa bû, weke

ketibûnê, ji bo wan tiştêkî tehmûlnekirinê bû, lê gorî qanûnên Sovyet ew rewşeke normal bû, lê desthilatê tam jibîr kiribû, ku gerekê qedirê merivan bê girtinê. Ne dihiştin Barzanî seredana hogirên xwe bike, ji ber ku kurd gerekê di bin kontrola dîwana Sovyet da bûna, lê ne rêberê xwe, û ewana gerekê ji "rastîya sosîalistîyê" dûr neketana. Dêhilatê hewil dida bi her awahî pevgerêdana di navbera kurdan da ji hev bixe, bona bikaribe hukûmê xwe li ser wana bi kar bîne. Lê aqilmendîya rêberîyê ya Barzanî rê ne dida ew daxwez pêk bên. Kurdan tevaya wan salan xwe li rêberê xwe girtiibûn û bi êgînî himberî her hewildaneke casûsan ku bikevine nava wan, ber xwe didan. Barzanî û şervanên wî destpê kirin bi aktîvî derketine dijî sirgûnîyê û belakirina wan li ser navçeyên cuda-cuda yên Ûzbêkistanê. Bi dehan name ji serokatîya Sovyet ra şandin û tê da daxwez dikirin, ku tevaya desteya wan li cîyekî be û qewlên wan yên sosîalî bêne başkirinê. Li Moskavayê girêva kurdan ya 72 sietê minaqeşe dikirin, ku di Yekîtîya Sovyet da bûyereke nebînayî bû. Di dawîya meha tebaxê sala 1951ê da biryar hate qebûl kirin ku kurdan ji warên sirgûnîyê vegezin û şertên jîyana wan bidine xweşkirinê. Polîtbyûroya KM PKH (p) 5ê cotmehê sala 1951ê biryar qebûl kir derheqa qedera kurdên Îraqê li YKSS, ku tê da di hate destnîşankirinê:

"Lazim e koma kurdên Îraqê, ku li 6 herêmên KSS Ûzbêkistanê dimînin û jimara wan 483 kes e û Mela Mustefa Barzanî serokatî li wan dike, cîguhastî navçeyekê an jî du navçeyên herêma Taşkendê bikin. Bis-pêrine sêkrêtarê KM PK (p) ya Ûzbêkistanê hevalê Nîyazov ku li karxaneyên Wezîreta senaya xurek kar bidine kurdên Îraqê û pirsên xanîyên wan yên bo jîyanê çareser bikin; hemû mecalan saz bikin bona pirsên wan yên aborî û tundurustîyê bidine xweşkirinê, di nav wan da karê sîyasî-perwerdeyê û çandî-ronahîdarîyê geş bikin, herwiha wana fêrî têknîka malhebûna gund bikin. Bona pêkanîna vê biryarê bersîvdarîyê daynine ser Wezîreta Dewletê ya Aramîyê ya YKSS û di nav kurdên ji koma Mela Mustefa Barzanî karê anegor bikin". Dest bi pêvajoya vegeandina kurdan ji sirgûnîyê ber bi herêma Taşkendê bikin. Di îlona sala 1951ê da balafira taybet rêberên desteya Şêx Suleyman û Esed Xoşewî ji Mûynakê anî rex kenarên çemê Aralê

Cîguhastina kurdên din heta dawîya meha çirîya paşin sala 1951ê derengî ket. Li rex bajarê Taşkendê xanî dane Barzanî[2], kurdên dinê li bajarê Brêvskê bi cî kirin, ku 50 kilomêtran dûrî Taşkendê bû. Hemû jî piştî bîrîkirina du salan şa dibûn, xwesma bo vegera Barzanî, behsa rewşa hevdu û berxweketinên xwe dikirin. Destûra xortan dan bikevine xwendinxaneyan û dayîreyên xwendina bilind. Piranîya kurdan ketine nava karê malhebûna gund, rewşa wan ya sosîalî her diçû xweştir dibû. Şervanên Barzanî sala 1952an bi tevayî berevî hêwirgeha Almazarê, herêma Taşkendê kirin. Gelek şervan li vira bi jinên rûs û teter ra zewicîn. Bavê xudanê vê pirtûkê, aqilmendekî kurdan yê binavûdeng, Zîyo Bedirxan, gelek caran behsa rasthatinên xwe bi barzanîyan ra kirîye, ku li rex Taşkendê diman, û herdem jî bi dilgermî ew bîr dianîn. Berî 60 salan Zîyo Bedirxan bi rîya dostekî xweyî kurd bi çend hogir û hevalbendên Barzanî ra bû nas. Ew rasthatin heta-hetayê di bîra wî da ma, wek bîranîneke here xweş di jîyana wî da. Bavê xudanê vê pirtûkê nikaribû helwesta wan a germ û dilvekirî di hindava merivan da ji bîr bikira. Ji wan kesên mîrxas û cwebexş paqijî û dilxweşî dibarî, û ew helwest tesîreke mezin li ser Zîyo Bedirxanê genc kirîye. Gêneralê Dayîreya Aramîya Dewletê û înrûktorê beşa Navnetewî ya KM Mançixê P. Sûdaplatov di pirtûka xwe da destnîşan dike: "Di adara sala 1952an da ez şandime Ûzbêkistanê bona ez li warê nêzîkî Taşkendê rastî Barzanî bîm, bona çareserkirina pirsgirêkên ku serî hildabûn. Helwesta desthilata cî di hinda-

va kurdan da ji Barzanî ra dest ne dida. Ewî ji Stalîn hîvîya alîkarîyê kiribû û de'w dikir, ku sozdayînen berê dayî bêne pêkanîne. Ewî wek berê dixwest desteyên kurdan yên şervanîyê bêne saz kirinê. Barzanî herwiha dixwest hukûmê xwe li ser hogirên xwe, ku li dora Taşkendê hatibûne bicîkirinê, biparêze". Plana min a ku min bi sipartina wezîrê nû yê Aramîya Dewletê Îgnatyêv amade kiribû, bo wê yekê bû, ku ji kurdan desteyên taybet amade bikin – di her desteyekê da hezar pêncsed kes – bona pêkanîna opêrasyonan li Rohilata Nêzîk. Wana dikaribûn wisa jî bo ji text avîtina desthilata Nûrî Seîd bi kar banîyana, ku wê tesîreke xirab li ser [rewşa] îngilîsan li tevaya herêma Rohilata Nêzîk bikira: Kurd gerekê herwiha di planên me da jî roleke aktîv bilîstana, ku girêdayî bû bi pirsên ji holê rakirina lûleyên neftê li Îraqê, Îranê û Sûrîyê, dema ji nişkêva dest bi şêr bibe an jî gefa li me bixun, ku wê bi çeka atomê êrîşî li ser YKSS bikin. Barzanî got ku ew razî ye peymana derheqa hevkarîyê bi desthilata Sovyet ra girêde bi şertê ku keffîlî hebe em Komara Kurdistanê damezirînin. Min guh da Barzanî û gotê, ku minaqeşekirina peymanê wisa ji karê min der e. Lê em derneketine dijî damezirandina hukûmeta kurdan li derwayî welêt. Di nîsana sala 1952an Barzanî bi neferên mala xwe û hevalbendên xwe ra di kolxozeke mezin ya li rex Taşkendê bi cî bû. Li Moskavayê hate biryarkirin ku statuya herêma otonomîyê wê bidine kurdan. Sipartine Wezîreta Aramîya Dewletê kurdan fêrî karê leşkerîyê bikin û alîkarîya wan bikin bona ew bi hemwelatîyên xwe yên derva ra pêwendîyan û pevgerêdanan saz bikin». Riataza [1] Sîyaseta derewkar ya dayîreyên Sovyet yên aramîyê, di dawîya sala 1998an da dubare bû, vê carê di hindava rêberêkî kurdan yê dinê – Abdullah Ocalan, ku bi mêvanî hatibû Rûsiya demokrat. Dîwana Rûsiyayê soz dabû rêberê PKK bi daxweza wî bi xwe ser rîya Ermenîstanê ra bişînine Kurdistanê. Lê balafir wî bire ne ku Rewanê, lê bire Tacîkistanê, li baza Rûsiyayê ya leşkerî, li wir Ocalan zêdeyî heftêyekê wek dîl (Binêre: Hejar Eskerov.

Gulnar û Ocalan, rojên Ocalan li Moskvaê.

- Stembol, 2005.

- Rûpel.

181 (bi zimanê tirkî).

[2] Karmendê dayîreya Aramîyê ya YKSS V.N. Ûdîlov di pirtûka xwe a bi sernavê "Bîranîne casûsekî" da dinivîse: «Hêwirgeheke dervayî bajêr ya Şêwra Wezîran ya KSS Ûzbêkistanê, ku li warê Kîbrayê, 15 kilomêtran dûrî Taşkendê bû, dane Mela Mustefa.».

krd.riataza.com

Rostemê Zal û Feremezê kurê wî -1

Em weşandina berhemên ji nimûneyên zargotina me berdewam dikin. Berhema heştêheştan me ji pirtûka "ŞAXÊD ÊPOSA "ROSTEMÊ ZALE KURDÎ", ku sala 1977an bi kurmancîya kîrîlî ya kurdên Sovyet va hatiye çapkirin, hildaye û me ew transkrîpeyî ser herfên kurdîya latînî ya îroyîn kirîye. Vê carê emê beşa pêşin a berhema bi sernavê "Rostemê Zal û Feremezê kurê wî" raberî we bikin.

Berevkar û amadekarê vê pirtûkê Hecîyê Cindî ye.

Tîpguhêziya hemû berhemên me yê zargotinê ji herfên kirîlî û latînîya kurdên Sovyet ser latînîya "Hawar"ê, ku di malpera me da çap dibin, Mîdîya Têmûr û Dîdara Têmûr dikin.

Berhem çawa di pirtûkê da çap bûne, em wisa raberî we dikin.

Amadekar: Têmûrê Xelîl

Ji nimûneyên zargotina me – 88 (dûmayîka vê berhemê piştî heftêyekê bixwînin)

Rojekê Perwande Rostem girt, bi sêrê, bi îcata bir oda behrê da danî. Heft sala Rostem û Perwande şerkin: yekî yek alt nekir.

Kurekî Rostem hebû, navê wî Feremez. Wexta Perwande Rostem bir, Feremez çûk bû. Zalê gote mala xwe:

-Feremez neyî başere, nefehme, nevejîn-tu kurê Rostemî, bêjin tu kurê Zalêyî. Hê zaroye, hûn bêjin-tu kurê Rostemî, wê pey qaçaxa bavê xwe keve. Qewata wî nagihîje gurza, gurzê dehwê. Perwandeyê wê Feremez bikujin: bizanek koka mala Zalê wê ji dinyayê biqele. Hema Feremez mezin bibe, wexta qewata wî bighîje gurza, wekî ku qewata xwe sitend, bira wî çaxî here pey qaçaxa bavê xwe keve, wê heyfa bavê xwe hilde.

Rojekê Feremez panzdeh salên xwe kir. Wî çaxî çû şêherê bavê xweda. Wî û hevala hol ji xwera lîstin. Hol ji nava hevala derxist. Kurê pîrê hebû, çû ser hola Feremez sekînî. Ewî hol careke din zivirand, kire nava hevala. Feremez got:

-Ez holê ji nava hevala derxim, ez Feremez bim, tu hola min bivî? Te çima hola min careke dinê kire nava hola, te ez bênamûs kirim?

-Kuro,- dê jêra go,- çî bû?

Go: -Hal û hewalê min û Feremez ev bû: min hola wî zivirand, kire nava hevala, li min xist, guhê min jî rakir.

Pîrê go: -Kuro, tu bise, ezê wexta gilîkî jêra bêjim: "Tuyî zef qoçaxî, tu çira guhê kurê min radikî, here heyfa bavê xwe. Tu kurê Rostemî, Perwanda îsal bû heft sal bavê te birîye, heyfa bavê xwe ji Perwanda hilde".

Feremez îjar zivirî, hat mala xwe, ber Zalê sekînî, go:

-Bavo, çira koka we qeliya bû, heta niha te digo tu kurê minî, te çima ji minra negot tu kurê Rostemî, tu neyîyê minî. Koka we çima qeliya bû, we çima heyfa bavê min heta naka hiştîye? Pey qaçaxa bavê min ketana, heyfa bavê min we

hilda.

Zalê jêra got: -Lawo, go, lema min ji tera got-tu kurê minî: tuyî hê zaro bûyî, qewata te tunebû. Min zanibû, tu kurê Rostemî, tuyê pey qaçaxa bavê xwe kevî, pelewane te bikujin, heyfa min li te hat.

Jêra go, go: -Kaliko, karê min bikin, ez pey qaçaxa bavê xwe kevim, ezê belkî heyfa bavê xwe hildim.

Kalikê gote Guhderdî Pîr, go:

-Feremezî hê nizane: bive nava gurza, gurzê dehwê, bive gurzê xortanîya min, wê di erdêdane, xelega gurz jî der-vane. Tu destê xwe bavêje xelega gurz, tu ji erdê dermexe, hema tu jî nikarî derxî. Feremez bicêribîne, bê: "Feremez, ez qurbana teme, were, gurz vaye, destê xwe bavêje vî gurzî". Hergê Feremez destê xwe avîte gurz, derxist, bizanibe ki Feremez qewata xwe sitendîye, koda ki here, talaşa Feremez nîne diha. Feremezê heyfa bavê xwe wê ji dijmînê bavê xwe jî hilde.

Feremez destê xwe avîte gurz, ji erdê derxist. Gurzê xwe bilind kir, avît

. Careke din gurz jorda hate xwar. Destê xwe da ber gurzê xwe, go:

-Apo,- ji Guhderdî Pîr ra got,- zanî, eva gurza hinekî pake. Guhderdî Pîr zivirî cem Zalê, go:

-Bavo, çevê te ronî, Feremez gurzê te xortanîyê ji erdê derxist. Gurz avît, destê xwe da ber gurz, careke dinê gurzê xwe girt, go: "Evaya pake, ne dilê mine, gurz wekî ji vî guclî tune, pake ji minra".

Zalê go: -Şikir, Rostem çûye, Feremezê şûna Rostem dîsa bigire.

Feremez go: -Kaliko, tiv-darekê min bike, ez pey qaçaxa bavê xwe kevim.

Zalê jêra got, go: -Guhderdî Pîr, tu tivdarekê xwe bike, tu jî Feremez ra here, Feremezî hê cahile, şer û dew hê nedîtine. Ew hê cahile, çola neketîye. De rave, xwedê oxirê bide te. Hema tûleke min heye. Êvarê ro çû ava, bisekine ji xwera hetanî sibê. Şeva ki tu sekînî, dengê tûla min hat, bizanibek, tu bizanibî, ku ew hene, dêwin, miqatî xwebe.

Rabûn çûn, tûle xwera birin. Hatine topraxa dêwê Sor: kevirê topraxê gişkî sore, ava wê sore. Êvarê ji xwera Guhderdî Pîr Feremezva lê hêwirîn. Guhderdî Pîr jêra got:

-Feremez, xwedê min qurbana teke, xewa te tê, tu jî xwera razê.

Apê te wê miqatî kergedanê te be, talaşa tiştêkî nekişîne.

Feremez got: -Apo, kêfa teye, tu zanî.

Feremez qapûtê xwe kişande ser xwe. Aminîya Feremez pê nehat, go: "Çika ez apê xwe bicêribînim". Feremez serê xwe kir bin qapûtê xwe, ji xwera Guhderdî Pîr temaşe kir. Bîstekî şevê lê derbaz bû. Bala xwe dayê Guhderdî Pîr raza. Hindavda Feremez rabû. Gava ku rabû, bala xwe dayê, tûle ber hêwira wana çû. Dengêkî tûle

ewtîya, Feremez got, go: "Xev-era Zalê kalikê mine, ezê herim teselîya dengê tûlê bikim, çika ew çîye?". Feremez gurzê xwe hilda berbi dengê Tûlê çû. Bala xwe dayê, dêwek gurzekî ser milane pêra derket. Dengêkî dêw Feremez kire gazî, go:

-Bexê hemlik, ne beranê qird îsal bû heft sal ez li ezmana digerîyam, diranê min diêşîya, ezê ancax te çêjikê kurêşîya têxime nav diranê xwe.

Feremez jêra got: -Dêwo,

bixwe, paşê bişêkirîne, bêje dinya dore, yan zore?

Dêw jêra got: -Çêjikê kurêşîya, dinya bi dore.

Feremez jêra go: -Dêwo mala me bêbextî nekirîye, dora teye.

Dêw gurzek avîte Feremez. Çardeh salî bû Feremez. Ewî ji ber gurz xwe da alîkî, gurzê dêw hate erdê.

Feremez ajote ser dêw, jêra go: -Dêw, dinya dore, yan zore?

Dêw jêra go: -Çêjikê kurêşîya, dora teye.

Feremez gurzek li serê wî xist, serê wî berbi cenimê şakir. Li ser peya bû, herdu guhê wî jêkir, avîte cuhurê kergedanê xwe. Zivirî hate cem apê xwe, dengê li apê xwe kir. Apê wî go:

-Feremez, ez bi qurbana teme, tu razê, sibeye diha, qe talaşa tişkî nekişîne diha.

Sibe lê safî bû, ji xwera risqê xwe anîn xwarin. Rabûn, kergedan anîn, siyar bûn. Feremez jêra go:

-Apo, vê sibê, go, dengê kelba vira nêzik dihat.

Ajotin çûn. Çûne ber koçika dêwê Sor. Maşoqa dêwê Sor go:

Xortê minî delal, go, nizamim milyaketa tu ezmanada anî xarê? Ev çî topraxe, teyê anîye, lê bûyî mikan. Eva topraxa, topraxa dêwê Sore. Go, here-tu tîyî, ez avê bidime te, birçîyî, nan bidime te, here dêwê Sorê naka bê, heyfa min te tê, wê gurzekî texe.

Feremez jêra got: -Maşoqa dêwê Sor, te nanek bida min, te paşê kulek têxista dilê min.

Feremez destê xwe davê

guhê dêw, cuhurê kergedan derdixê, li ser çoka maşoqa dêwê Sor datîne.

Li wêderê maşoqa dêwê Sor dilekî na, bîstûçar dila dihebîne. Êvarê maşoqa dêwê Sor cîyê xwe û Feremez tev datîne. Feremez şûr dikişîne, orta xwe û maşoqa dêwê Sorda datîne.

-Maşoqê, go, ez adkarim, ez ada xwe bînim sêrî, ezê te bivim.

Maşoqê got: -Feremez, ez qurbana tehim, çika ada te li ser çîye?

toprax, têra diranê min namîne.

Feremez lê kire gazî, go: -Kafiro, bixwe, paşê bişêkirîne, dêwê Sipî, dinya dore, yan zore?

Dêw jêra go: -Çêjikê kurêşîya, dinya dore.

Feremez jêra got, go: -Kafir, dinya mala me bêbextî nekirîye, dora teye.

Dêwê Sipî darek avîtêda, Feremez ji ber revî, dara wî hate erdê. Feremez siyar bû, ajot ser dêwê Sipî, go:

-Dêwê Sipî, dinya dore, yan zore?

Dêwê Sipî go: -Çêjikê kurêşîya, dora teye.

Feremez gurzek lêxist, serê wî pekand, herdu guhê wî jêkir, avîte cuhurê kergedanê xwe.

Maşoqa dêwê Sipî ji xwera rabûbû ser koçka xwe. Yazixa xwe gelekî Feremez anî, go: "Gelo wî kafirî, gelo Feremez nexist?". Bala xwe dayê, hew nihêrî-Feremez hat. Çû pêşîya Feremez, hanî li ber koçkê da peyakinîne. Feremez bir mala xwe, jêra ezyat, îkram kir. Sekinî heta êvarê, li ber Feremez sekînî, kincê wî jê kirin, kire nava orxan-doşeka. Maşoqa dêwê Sipî, ewê jî kincê xwe êxist, kete paşila Feremez, Feremez rabû, şûr hanî danî orta xwe û maşoqê dêwê Sipî. Maşoqê go:

-Feremez, ez qurbana tehim, te çî qisûr minda dît, çima şûr teztî kir, da orta min û xwe, em jî mirazê xwe şabûna.

Feremez jêra got: -Maşoqa dêwê Sipî, ez adkarim.

-Ji bona çî?

-Ji bona çî?

-Ji bona Rostem. Ez kurê Rostemim, îsal bû heft sal dêwê Perwande bavê min birîye, ez pey qaçaxa wî ketime: heta ez heyfa bavê xwe hilnedim, eva yeka nave, min hetanî heyfa bavê xwe hilanî, ezê te bivim.

Maşoqê got: -Feremez, ez qurbana te-aqilê serê tehim, raste te serê dêwê Sipî lêxist, te serê dêwê Sor lêxist, îjar birakî dêwê Sor heye. Ew Canpolate, tu nikarî pêra bikî dew. Here, maşoqa Canpolat, ew xûşka mine. Here, çika gilî-gotinê xûşka min, çika çîye. Bira xûşka min ji dêwê Canpolatra bêje: "Ez ji tera maşoqiyê nakim: wekî ez maşoqê teme, tu çima qe pîrsekê ji minra navêjî, pîrsa, çika tu çî tîyî kuştinê, çî tîyî altkirinê". Wêderê xûşka min maşoqa dêwê Canpolate, wê cîyê ruhê wî pîrs jê bike.

Sibe lê safî bû, Feremez berê xwe da koçka dêwê Canpolat. Maşoqa dêwê Canpolat dît xortekî delal têra derket, go:

-Xortê minî delalo, nizam milyaketa tu ji ezmanada kirî xaro: eva mikanê dêwê Canpolate, yazixa min li te tê. Ez zanim, te serê dêwê Sipî lêxistîye, serê dêwê Sor lêxistîye, hema dêwê Canpolat mirina wî tune: wekî usane, tu hatî cem min, tu guhdarbe, ezê te veşêrim heta êvarê. Êvarê dêwê Canpolat wê bê, ez nanê wî çênakim, agirê qelina wî saz nakim. Dêwê Canpolat êvarê gava ku hat, ezê piştî xwe pêda kim.

Riataza

Şêx Seîd û 47 Hevalên Wî 93 Sal Berê li Amedê Hatî Sêdare Kirin

Şêx Seîd û hevalên wî di salvegera 93'yan ya sêdarekirina wan de li Amedê bi bernamêyên cuda hatin bîranîn.

Ji aliyê Komela Şêx Seîd ve, bi beşdariya neviyên wî Kasim Firat, parlamenterê HDP'ê Hîşyar Ozsoy, parêzer M. Emîn Aktar û mamosta Zelal Bîlgîn panelek hat darxistin.

Kasim Firat behsa kesitiya Şêx Seîd kir û got ku ew mirovekî zana bû û tevgera wan jî tevgera netewî bû.

"Tevgera wan hereketêke netewî û îslamî bû. Di nav de şêx jî hebûn, mele jî, Alevî jî û sosyalîst jî hebûn, lê ew tevgera netewî bû." Firat bang li hemî partiyên siyasî yên Kurd kir da ku bibin yek û berjewendîya gelê xwe li ser ya şexsî bigrin.

pukmedia.com

Pêşmerge û Hevpeymaniya Navnetewî operasyoneke hevbeş li dijî DAIŞê pêkanîn

Çavkaniyekê aghdar taybet ji BasNewsê re ragehand ku, îro, Hêza Pêşmergeyên Kurdistanê û hêzên Hevpeymaniya Navnetewî ya li dijî DAIŞê li çiyayê Qereçoxê li

bakurê Mexmûrê operasyoneke hevbeş li dijî DAIŞê encam dan. Heman çavkaniyê aşkere kir ku, di operasyonê hejmarek ji çekdarên DAIŞê hatine kuştin û termê 3 çekdaran jî ketine destê Pêşmerge û di nava kuştîyan de berpîrsê darayî û lojistikê ê DAIŞê li Kerkûkê yê bi navê Ebû Ubeyde naskirî ye heye. Tevî ku, berî niha Serokwezîrê Îraqê di 9.12.2017 de serkeftina dawî li ser DAIŞê ragehandibû lê gelek bi serde neçû DAIŞê careke din serî hilda û dest bi tevgera xwe kir.

BasNews

Şêx Cehfer: Li navçeyên Kurdistanê metirsiya DAIŞê zêde bûye!

Berpîrsê yekîneyên 70 û endamê polît-buroya YNKê Şêx Cehfer Şêx Mistefa ragehand, DAIŞê dest bi tevgera leşkerî kiriye û rojane xelkê direvînin û dikujin.

Artêşa Îraqê jî nikare xwe jî biparêze.

Şêx Cehfer Şêx Mistefa ji BasNewsê re ragehand: "Çekdarên DAIŞê li sînorê bajarê Kerkûkê û navçeyên Kurdistanê dest bi tevgera leşkerî kiriye û rojane xelkê dikujin û xelkê navçeyê direvînin."

Herwaha got, tevgera DAIŞê zengila metirsîdariyê ye, ji ber "Ew naha xwedî odeya operasyonê ne. Ji ber wê eger çareseriyek guncaw neyê dîtin, rewşa ewlehiya Kerkûkê di metirsiyê de ye."

Şêx Cehfer got, ji bo rewşa ewlehiya Kerkûkê nekeve metirsiyê, pêwîste bi hemahengiya artêşa Îraqê, hêzên hevpeyman û hêza Pêşmergeyên Kurdistanê parastina rewşa ewlehiya bajarê Kerkûkê bê girtin."

Herwaha got, artêşa Îraqê nikare xwe jî biparêze, nikare binkeyên xwe jî biparêze. Ji ber wê ya baş ew e hêzên hevpeyman û hêza Pêşmerge parastina rewşa ewlehiya bajarê Kerkûkê misoger bikin.

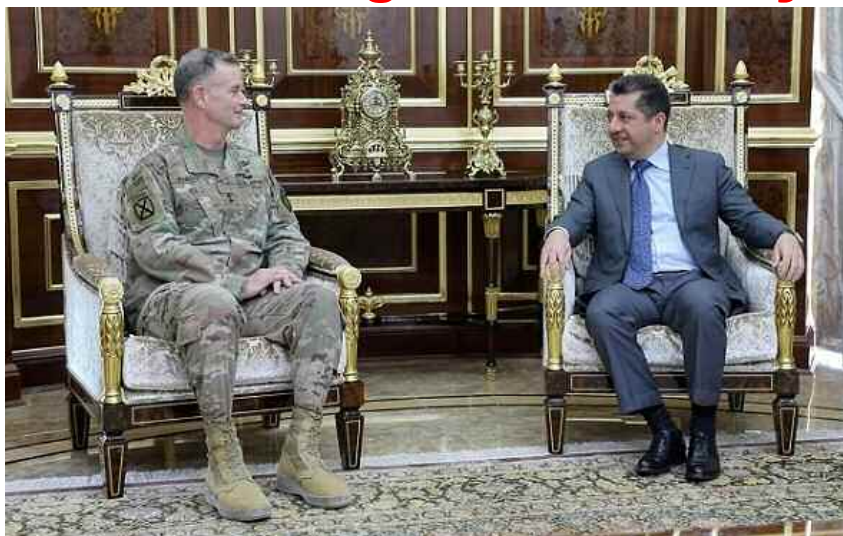
BasNews

Mesrûr Barzanî: Pêwîst e ewlehiya navçeyên Kurdistanê bi hevahengî birêve biçe

Şêwirmendê Encûmena Asayîşa Herêma Kurdistanê li gel cîgirê fermandarê hêzên hevpeyman li Iraq û Sûriyê civiya û di wê hevdîtinê de ragihand ku pêwîst e ewlehiya navçeyên Kurdistanê bi hevahengiyê hevbeş birêve biçe. Îro 26.06.2018ê Şêwirmendê Encûmena Asayîşa Herêma Kurdistanê Mesrûr Barzanî li gel cîgirê fermandarê hêzên hevpeymanan li Iraq û Sûriyê Wolter Payet û şanda li gel civiya.

Hevdîtinê de pêşketinên dawî yên li navçeyê û pêşxistina zêdetir a mekanîzmayêke hemahengiyê di navbera hêzên peywendîdar de û herwaha li dijî gefa terorîzmê rawestan hatin guftûgo kirin.

Mesrûr Barzanî ragehand, nîrx û giringiyek mezin a asayî kirina rewşa navçeyên Kurdistanê yên dervey îdareya herêma Kurdistanê heye û alîkariyên zêdetir bo hêzên Pêşmerge pêwîste ku rê li tevger û

gefên terorîstan bigre. Herwaha amaje bi vê yekê jî kir ku pêwîste dosyeya ewlehiya navçeyên Kurdistanê yên dervey îdareya herêma Kurdistanê, bi hemahengiya giştî ya aliyên peywendîdar ve birêve biçe."

Li hember vê jî cîgirê ferman-

darê hêzên hevpeyman ragehand, hemahengiya di navbera hêzên hevpeyman û Pêşmerge di şerê dijî terorîstan de bilind nîrxand û teqez kir, ku hêzên hevpeyman dê alîkarî, perwerde û piştewaniya hêzên Pêşmerge de berdeham bibin.

Hewlêr-KDP.info

Gelê Efrînê li dijî dagirkeran daket qadan

Li navenda bajarê Efrînê gel li dijî dewleta Tirk û çeteyên wê aciz bûne.

Li Efrînê di nava 3 rojan de zêdetir 100 kes ji aliyê dagirkeran ve hatin revandin û ev jî bû sedem ku girseya gel dakeve qadan.

ÊŞKENCE, REVANDINA

çeteyên wê ji Efrînê werin derxistin.

Çavkaniyên herêmî diyar kirin ku di nava girseya gel de kesên ku ji Gûtayê hatine li Efrînê bichiwbûne jî hene. Çavkaniyan ragihandin ku kesên ji Gûtayê hatin jî ji zext û

MIROVAN, ÎNFAZ....

Tevgera dagirkirina Efrînê ya dewleta Tirk a dagirker roja 18'ê Çileyê 2018'an destpêkir û di 18'ê Adarê de bi ketina navenda bajar re didome û heta niha zêdetir 500

sivîl hatin qetilkirin, bi sedan sivîl hatin revandin, êşkence hate kirin û tecawûzî jinan hate kirin.

Hinek hevkarên Kurd yên girêdayî ENKS-PDK'ê êşkence li malbatan kirin.

Eşîrên Ereb yên Bobiyan û Îmarêt ku li dijî dagirkeiriyê nerazîbûn nîşan nedan jî ferdên eşîra wan hatin kuştin. Eşîra Bobiyan bi çete û dagirkerên Tirk re şer kirin, endamên eşîrata Îmarat jî piştî kuştina dixtorekê merasîma cenaze veguherandin protestoyê.

Dagirkeran li Efrînê 100 sivîl revandin

Hêzên Tirk ên dagirker îro li Efrînê, li 2 taxan bi ser malên Kurdan de girtin. Di serdegirtina mîlan de hate gotin 18 ciwan hatin revandin. Li gorî agahiyan vê sibehê saet 08.00'an hêzên dagirker...

Li Efrînê 6 çete hatin kuştin

Navenda Ragihanê ya YPG'ê derbarê 2 çalakîyên ku şervanên YPG'ê di çarçoveya Pêngava Duyemîn a Berxwedana Serdemê de li dijî komên çete pêk anîn, daxuyaniyek da. Navenda YPG'ê ragihand ku di çar...

ANF News

Partiya Berhem Salih: Gorranê nehîşt tifaqa me pêk were

Partiya Hevpeymaniya Demokrasî û Dadperweriyê bi serokatiya Berhem Salih, Gorranê bi wê yekê tohmetbar dike ku nahêle di navbera partiyên siyasî de tifaq pêk were.

Piştî hilbijartinên Îraqê, partiyên siyasî yên Kurdistanê dest bi amadekariyên hilbijartinên Kurdistanê kirine ku dê 30 îlona îsal bê kirin. Hinek partî dixwazin bi hev re tifaq bikin û bi hev re beşdarî hilbijartinan bibin.

Yek ji wan partîyan, Partiya Hevpeymaniya Demokrasî û Dadperweriyê ye bi serokatiya cîgirê berê yê Mam Celal, Berhem Salih.

Li gorî agahiyan BasNewsê, partiya Berhem Salih hewl dabû 6 partiyên siyasî bigihîne hev lê

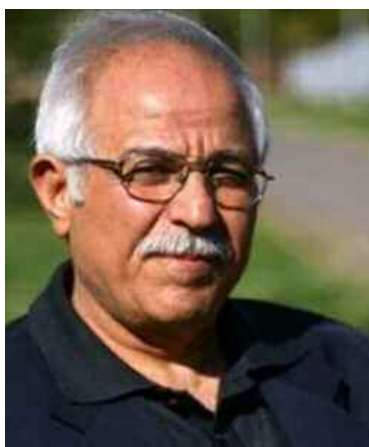
nekarî. Li ser sebebên sernekeftina wê hewla partiya Berhem Salih, hevalekî Berhem Salih bi navê Hesên Baram ji BasNewsê re got, me daxwaz ji hinek partîyan kiribû em bi hev re tifaqê pêk bînin lê

hinek aliyan nehîst ev pêk were.

Hesên Baram di bersiva vê pîrsê de ku gelo Gorranê pêşiya wê tifaqê girt? jî got, em dizanin kê nehîşt. Helbet tenê Gorran jî nîne, yên din jî hene.

BasNews

Neteweya Tirk, Di Hilbijartinan De Gor Berjewendiya Xwe ya Milî Tevgeriya

İbrahim GÜÇLÜ

Li Tirkiyeyê di 24ê Hezîran a 2018an de hilbijartina serokkomarî û hilbijartina giştî hat li darxistin. Ev hilbijartinên berê û demên bihûrî xwediye taybetiyek û cûdayetiyekê bû.

Lewra di makezagonê de encama referandûmê guhertin pêk hatibû, biryara sîstema serokkomarî bi wateyeke din sîstema serokatî hatibû pejirandin. Di sîstema berê ya parlamenterî de hikûmet, ji aliyê partiya ku zêdetir deng girtibû û xwediye zêde parlamenter bû ava dibû, sewrokkomar erê dikir. Meclîsê jî piştî ku hikûmetê bernamaya xwe xwend, baweriya jê re nîşan dida. Hikûmet ava dibû.

Lê di sîstema nû de serokomar ji aliyê gel de tê hilbijartin û ew jî hikûmetê ava dike. Ji bona hikûmetê bawerî diyar kirin û erêkirina meclîsê ne pêwîst e.

Hilbijartin ji aliyê teknîkî de gelek serkeftî hat meşandin. Dengê hatibû bir kar anîn, hatin hejmartin û tomar kirin. Di saat 22.30yî de ji aliyê YSKê de encama nefermî hat diyar kirin. Piştî ev daxuyaniya YSKê R. T. Erdogan diyar kir ku serokkomarî qezenç kiriye. "Tifaqa Cûmhûr" jî di meclîsê de piraniya parlamenteran wergirtiye.

Encamên derketin holê diyar kir ku neteweya Tirk gorî berjewendiya xwe ya milî deng bi kar anîne û serokkomarê xwe û endamên meclîsa xwe tespît kirine.

Dîsa encamên hilbijartinê diyar kir ku gel bi piranî deng nedaye "Tifaqa Milet/Kemalîstan".

Dîsa dîyar bû ku gel Kemalîst û beşek nijadperest û mûhafazakar jî ceza kiriye.

Beriya hilbijartinê û bi taybetî jî beriya hilbijartinê demekî kûrt, her kes di wê baweriyê de bû ku M. Înceyê serokkomarî û di meclîsê de

jîpiraniya parlamenteran dê Tifaqa Kemalîstan qezenç bike.

Min tu caran ji vê nerînê re îtibar nekir. Lewra şert û zurûf, sosyolojiya neteweya tirk, dîroka wan ya di hilbijartina de encemeke din ji min re nîşan dida.

Di encamê de nerînên min rast derketin. Ew kesên hêvî dikirin ku Kemalîstên qezenç bikin, têk çûn.

Em nûha rewşê ji nêzik de şirove bikin, rewş zelal dibe û rastî diyar dibin.

NETEWYA TIRK DI HILBIJARTINAN DE GORÎ BERJEWENDIYA XWE YA MILÎ DENG DA: R. T. ERDOGAN BÛ SEROKKOMARÎ, TIFAQA CÛMHÛR Û PARTIYA AK PARTIYÊ Û MHP'Ê HILBIJARTIN QEZENÇ KIR...

Di vê hilbijartinê de hevrikiyeke mezin hebû. Ev hilbijartina ji bona partiyên tifaqan bibû mesela mayîn û nemayînê. Loma jî her partiye û her tifaqekê hemû derfetên xwe serferberkiri bûn.

Di hilbijartinê de enstrumanên rewa û nerewa gelek bi hêsanî bir kar hatin.

Manîpulasiyoneke gelek xerab kete rojevê.

Ji bona hevrikî ya diwar du sedemên esasî hebûn.

Sedema yekemîn, di navbeya du sîsteman de hevrikî û şer hebû. Tifaqa Cûmhûr guhertina sîstemê diparast, Tifaqa Kemalîstan/Milet (ku HDP jî endamê tifaqê yê dizî bû) sîstema parlamenterî ya kevn diparast.

Sedema duyemîn, R.T. Erdogan û partiya wî 16 sal bû ku desthilatdar û serwer bû. Kemalîstan nikaribûn ku bibin hikûmet. Partiya Kemalîstan CHPê, ev hilbijartina ji bona xwe wek derfetekê didît ku zora mûhafazakara bibe. Loma jî bi herkesî re tifaq kir.

Neteweya Tirk temaşa kir, guhdar kir, di encamê de biryara xwe da.

Neteweya Tirk careke din, di nav ev hevrikî û manîpulasiyonên xerab de biryara xwe ji aliyê berjewendiya neteweyî de da. R.T.Erdogan kir serok komarî, di meclîsê de Tifaqa Cûmhûr kir piranî.

Tê zanîn ku di dema ku Atatürk û Partiya wî bû jî, neteweya Tirk dema ku li hemberî wan partî ava bûye dengên xwe dane partiya mûxalefetê.

Piştî hemû darbeyên leşkerî jî, gel kemalîst cezaz kirin, dengên xwe dan partiyên nîv-lîberal, mûhafazakar; Partiya Adaletê, Partiya ANAPê, Partiya DYPê, PartiyaRefahê, Partiya AKê û MHPê.

Di vê hilbijartinê de jî neteweya Tirk heman helwest nîşan da.

Neteweya Tirk deng neda Kemalîstan, heta dengên wan kêmkir. Ji bona ku Tifaqa Kemalîstan/Milet bi PKKê û Fetullahiyan re ketin nav tifaqê ceza kir.

KEMALÎSTAN Û CHP'Ê DI HILBIJARTINAN DE BES WENDA NEKIRIN, HILBIJARTINÊ CHP'Ê DE KRÎZEKE MEZIN ÇÊKIR...

CHPê, piştî referandûma guhertina sîstemê, hêvîdar bû ku dê ji gel piştgirî bistîne û ew piştgirî jî ji %48.5 bû. Hesabê xwe gorî vê kir. Lê her dem bala wan hat kişandin ku ew deng ji bona te nabe qezencek. Lewra ew deng taybet bûn û ji bona guhertina sîstemê bûn, di nav wan dengên de dengên AK Partiyên û MHPêyan jî.

Lê CHPê ev balkişandina neda ber çav û hêvîdar bû ku dê di herdu hilbijartinan de qezenckar be. Lê realîte û encam wek CHPê dixwest nebû. CHPê di herdu hilbijartinan de jî wendakir.

Ji bona wendakirina CHPê du sedem hene.

Sedema yekemîn, dîrokî û sosyolojîk e. Neteweya Tirk, bi piranî deng nade CHPê. CHPê ji dema Ecevit derve (1973) tu wext hilbijartin qezenç nekiriye û her dem wenda kiriye.

Sedema duyemîn, tifaqa CHPê ya bi PKK/HDPê re bû. Gel li hemberî vê tifaqê reaksiyon nîşan da. Bi taybetî jî piştî hikûmet di opreyonên li dijî PKKê de serketibû û hîn jî li hemberî PKKê şerê dewletê şerekî beakayê dihat diyar kirin, CHPê bi PKKê re tifaqa pêk anî.

Encama hilbijartinê derket holê ku divê serokê giştî yê CHPê jî bê guhertin. Ji bonavê daxwaz zêde dibin. Tê xwestin ku M. Înce bibe serokê giştî yê CHPê. Lewra CHPê ji %22 deng wergirtiye. M. Înce wek namzadê serokkomarî ji %30.6 wergirtiye.

Di destpêkê de jî dihat şirove kirin ku ji bona CHPê encameke wusa dê derkeve holê.

Diyar e ku Serokê Giştî Yê CHPê Kemal Kiliçdaroglu ji

bona ku ji M. Înce xelas bibe, ew kir namzedê serokkomarî. Hevalên wî jî nekir namzedê meclîsê.

Lê tiştêkî aşkere heye ku M. Înce jî bibe serokê giştî yê CHPê nikare guhertinê pêk bîne.

PARTIYA SAADETÊ WENDA KIR Û MUHAFAZAKARAN EW SIZA KIR...

Partiya Saadetê, endama Tifaqa Milet bû. Heger Partiya Baş bipejirandibûya namzetê wan Abdûllah GUL dê bibûya namzetê serokkomarî ya tifaqê.

Partiya Saadetê ji bona ku bi Kemalîstan re tifaq çêkir û bi PKK/HDPê re jî pêwendî çêkir, dengdarê mûhafazakar ew siza kir. Partiya Saadetê hilbijartin wenda kir.

LI TIRKIYÊ PÊLA KUR YA PÊK HAT, PÊLA NETEWEPEREST BÛ...

Piştî ku pêvajoya hilbijartinê dest pê kir, ji pêleke kur ya siyasî hat qal kirin. Mûxalefet di wê baweriyê de bû ku dê ew pêla dê zora R. T. Erdogan, Dewlet Bahçelî û partiyên wan bibe.

Di encamê de derket ku pêla heyî, pêla neteweperestî bûye. Ji vê jî mûxalefetê ne, desthilatdariya siyasî, Partiya AK Partiyê, R. Tayyip Erdogan, MHPê qezenç kir.

Partiya Baş, wek partiyeke nû di parlamentoyê de grûb ava kir. Lê ji hêviya xwe kêmtir parlamenter derxist. Lewra di pêvajoyê de dengên wê vegeriyan Partiya Baş û MHPê.

Hiç şik tune ye ku di hilbijartinê de Partiya Baş î qezenç kir. Ew jî partiyeke neteweperest û nijadperest e. Vê yeka jî diyar dike ku pêla kur ya li Tirkiyeyê, pêla neteweperestî bûye.

HDPÊ DENGÊN XWELI KURDISTANÊ KÊM KIR Û LI ROJAVA ZÊDEKIR Û BI DENGÊN EMANETÎ JI BENDAVÊ DERBAS BÛ...

Ji serî de pirsgrêke HDPê ya bendavê hebû. Loma jî dixwest ku di Tifaqa Milet de cî bigre. Lê partiyên tifaqa Milet yê ji derveyî HDPê taktîkî nexwestin ku ew bibe endamê tifaqê. Ew wek endamê dizî hat pejirandin.

Lê ji bona ku HDP ji bendavê derbas bibe CHPê gelek vekirî îlan kir ku ji her malbateke CHPyî yek kesek dengê xwe bide HDPê.

Dema ku em li dengên

namzetê serokkomarî yê wan S. Demirtaş binêrin baş xwe ya dike ku di navbeyna de ji %3.5 ferq heye. Ew jî tê wê wateyê ku HDPê nedikarî ji bendavê derbas bibe.

Diyar bû ku bi dengên emanetî ji bendavê derbas bûye.

Piştî ku encamên hilbijartinê hatin aşkerekirin, derket holê ku Partiya Demokratîk a Gelan (HDP) li Bakurê Kurdistanê dengên xwe gelek kêmkir.

"HDP dengê xwe herî zêde bi sedî 13 an li bajarê Şirnexê kêmkir. Li Colemêrg jî yek ji wan bajaran e ku dengên HDPê bi diwarî ketine. HDP li bajarê Mêrdînê ji sedî 8, li Îdirê ji sedî 7 deng winda kir.

Digel bajarê Bedlîsê, li Mûş, Sêrt û Diyarbekirê jî rêjeya ketina dengê HDPê li gor hilbijartina borî ji sedî 6 e. Herwiha li bajarê Wanê ji sedî 5, li bajarên wekî Agirî û Batmanê jî ji sedî 4 deng ji dest HDPê çûne.

HDP li bajarên wekî Dêrsim, Çewlik û Qersê ji sedî 3, li bajarên wekî Xerpêt û Erziromê jî ji sedî 1 deng winda kiriye.

Ji aliyekî din ve, HDP li çend bajarên wekî Sêwas, Meletî, Semsûr, Riha, Dîlok û Erdexanê jî bi rêjeyek biçûk wekî sedî 1 deng zêde kir.

Balkêş e Partiya Demokratîk a Gelan HDP dengên xwe li bajarên ku xendek hatibûn kolandin bi diwarî winda kiriye.

Piştî şikestina pêvajoya aşitiyê PKK li bajar û bajarokên wekî Gimgim, Farqîn, Sûr, Nisêbin, Şirnex, Cizîr, Silopî û Gevêrê xendekan koland û dest bi şerê bajaran kir. Beramberî vê jî Arteşa Tirkiyê opreyonên diwar bi rê ve bir û şer ji payîza sala 2015an heta havîna 2016an berdewam kir.

Di encamê de li gor daxuyaniyên fermî nêzîkê, 4 hezar gerîlayên PKKê û 400 leşker û polîs canê xwe ji dest dan. PKK vê amarê red bike jî, nayê redkirin di şerê xendekan de bajar û mal û avahiyên Kurdan hate hilweşandin û ji zêdetirî 500 hezar Kurd koçber bûn." (Kurdîstan 24)

Gor baweriya min di hilbijartina bê de jî dê pirsgrêke bendavê ya HDPê bidomîne.

Двойной взрыв в сирийском Африне

В среду, 27 июня, в результате взрыва двух автомобилей в курдском районе Африн на юге Сирии, погибли и были ранены несколько человек.

Как сообщает "BasNews", первый взрыв произошел в центре города, около кольцевой развязки примерно в 13:00 по местному времени во время прохождения колонны поддерживаемых Анкарой сирийских повстанцев.

Еще один автомобиль был взорван в то же время на улице Виллат, расположенной недалеко от больницы "Дерсим".

Ни одна группа пока не взяла на себя ответственность за нападения.

В январе турецкая армия и поддерживаемые ею сирийские повстанцы начали воздушную и наземную военную операцию против сирийских курдских "Отрядов народной самообороны" (YPG) в Африне, и через два месяца взяли под свой контроль этот район в Сирийском Курдистане. **kurdistan.ru**

МООНСИ: В июне в Ираке погибли и были ранены более 200 гражданских лиц

В общей сложности 76 иракских гражданских лиц были убиты, а 129 были ранены в результате актов терроризма, насилия и вооруженных конфликтов в июне месяце. Об этом заявила Миссия Организации Объединенных Наций по содействию Ираку (МООНСИ).

Данные включают обычных граждан и других лиц, считающихся гражданскими в момент смерти или увечья, таких как члены полиции в нерабочих функциях, члены гражданской обороны, персональных охранных групп и пожарной охраны.

Дияла – самая пострадавшая в этом плане провинция, там 52 жертвы среди гражданского населения (16 убитых, 36 раненых), за нею следуют Киркук (10 убитых, 36 раненых) и Багдад (19 убитых и 18 раненых). Согласно информации, полученной МООНСИ из Управления здравоохранения в Анбаре, эта провинция имеет 7 жертв среди гражданского населения (никто не погиб, но 7 получили ранения). **kurdistan.ru**

Немецкая НПО подписала соглашение с "Благотворительным фондом Барзани"

"Благотворительный фонд Барзани" и немецкая гуманитарная организация "Wings of Help" достигли соглашения о совместном сборе средств в Германии и других европейских странах для бедных людей в Ираке и регионе Курдистан.

Как сказано в заявлении офиса известного курдского фонда, опубликованном в 1 июля, стороны подписали соглашение накануне, в субботу. Немецкая благотворительная организация будет собирать средства в европейских странах, а "Благотворительный фонд Барзани" будет предоставлять ее людям по всему Ираку. **kurdistan.ru**

США приветствуют Курдистан как безопасное убежище для меньшинств

01 июля делегация США посетила столицу Курдистана Эрбиль, чтобы узнать о положении меньшинств, проживающих в курдском регионе Ирака. Делегация во главе с администратором Агентства США по международному развитию (USAID) Марком Грином встретила с премьер-министром Курдистана Нечирваном Барзани, высоко оценив роль Регионального правительства Курдистана (КРГ) в размещении миллионов ВПЛ и беженцев, в том числе из многих религиозных и этнических меньшинств.

Согласно заявлению КРГ, на встрече Барзани отметил, что разнообразие общин характерно для Ирака и Курдистана, и его

необходимо сохранять и ценить.

Он также предложил полную поддержку КРГ в любой помощи ВПЛ и беженцам, стремящимся

безопасно вернуться в свои дома после многих лет перемещений в результате войны с "Исламским государством". **kurdistan.ru**

Древнейшая святыня мира, находящаяся в Курдистане, внесена в список культурного наследия ЮНЕСКО

Руины Гобекли-Тепе, по предположению ученых,

столбы вырезаны с изображениями диких животных, обес-

самого древнего храма-святилища в мире, находящегося в турецком Курдистане внесены в список всемирного культурного наследия ЮНЕСКО, сообщает Rudaw. Археологический памятник находится в турецком Курдистане в нескольких километрах от города Шанлурфа.

Святилище было построено между 9600 и 8200 годами до н.э. племенами охотников и собирателей В возрасте от 9 600 до 8 200 г. до н. э. Гобекли Тепе был построен охотниками-собирателями в горах Гермуса на юго-востоке Турции. Участок расположен в нескольких километрах от Шанлиурфа. Оно на 6000 лет старше таинственного британского памятника Стоунхендж, и на 6500 лет старше египетских пирамид «Этот археологический памятник представляет собой монументальные круглые и прямоугольные мегалитические структуры, интерпретируемые как ограждения», — говорится в пресс-релизе ЮНЕСКО в воскресенье. Вероятно, он использовался в связи с ритуалами, вероятно, с погребальными. Отличительные Т-образные

печивая понимание образа жизни и убеждений людей, живущих в Верхней Месопотамии около 11 500 лет назад», — говорится в пресс-релизе.

По меньшей мере 50 массивных резных столбов — самая высокая мера более 4,5 метров и весят в пределах от семи до десяти тонн — установлены в концентрических кольцах, были построены и расположены до изобретения металлических инструментов. Тамашние жители называют это место «Пузатая гора». Памятник был впервые исследован в 60-е гг, однако его значение не было оценено до тех пор, пока немецкий археолог Клаус Шмидт вновь не исследовал этот регион в 1994 году. «Только человек мог бы создать что-то подобное, — заявил он в интервью в 2008 году о своем первом исследовании мягко закругленного холма, поднимающегося из окружающего плато. — Было ясно, что это гигантский след каменного века». Шмидт скончался в 2014 году. Гобекли-тепе вновь открылся для посетителей в апреле. Он был закрыт для реставрационных работ.

При этом археологами в марте было остро раскрыто строительство дорожки и крыши в месте для туристов, как могущее нанести физический ущерб этому уникальному памятнику «Работы по созданию центра для посетителей выглядят как катастрофа. По объекту необходимо перемещаться крайне осторожно, но мы можем видеть тяжелое строительное оборудование, используемое на археологическом памятнике.

Очень тревожно, что необычные неолитические останки и круглый храм у входа были подвергнуты такому воздействию. Недопустимо, чтобы неосторожные строительные работы повредили этот необычный археологический объект» — сказал в беседе с корреспондентом газеты Hurriyet турецкий археолог Незих Башлеген. Эксперты-историки, которых редакция Riataza попросила прокомментировать эту информацию отмечают, что руины Гобекли-Тепе уникальны в глобальном масштабе. Дело в том, что от каменного века практически не осталось искусственных сооружений храмового типа. Считалось, что люди той эпохи были достаточно примитивными и использовали в религиозных целях естественные объекты (пещеры и т.п.). Развалины Гобекли-тепе опровергают это расхожее мнение. Кроме того, практически неоспорима принадлежность этого святилища западноиранским горным племенам, предкам мидийцев и современных курдов. Дело в том, что ареал расселения ближайших семитских племен-ассирийцев находится значительно юго-восточнее, а турки появились здесь лишь в начале нашей эры. **RiaTaza.com**

Путин сообщил о выводе из Сирии более тысячи российских военных

Владимир Путин на встрече с выпускниками военных вузов в Кремле рассказал, как идет процесс вывода войск из Сирии.

это люди, имеющие опыт и прошедшие испытание боевыми действиями.

"И вам, и вашим сослужив-

самых сложных нестандартных задач", — сказал российский лидер.

В Сирии с марта 2011 года продолжается вооруженный конфликт.

В 2015 году президент страны Башар Асад попросил Москву о военной помощи, началась операция российских ВКС с нанесением точечных ударов по наземным целям ИГ*. Она продолжилась до декабря 2017 года, когда Путин поручил вернуть из Сирии значительную часть российского контингента.

За это время летчики ВКС совершили более 30 тысяч боевых вылетов, нанеся свыше 92 тысяч авиаударов и поразив более 96 тысяч объектов террористов.

Также были апробированы более 200 образцов вооружения.

kurdistan.ru

За последние несколько дней территорию страны покинули 13 самолетов, 14 вертолетов и 1140 человек личного состава.

Президент добавил, что все

цам предстоит в полной мере использовать этот опыт для боевой подготовки личного состава здесь, на территории Российской Федерации, для отработки

Посольство США в Багдаде готовится к нападениям

Посольство США в Багдаде и американские силы, защищающие этот объект, усилили меры безопасности из-за обеспокоенности по поводу возможных насильственных действий.

В воскресенье лондонская газета "Al-Araby al-Jadeed" сообщила, что растущая напряженность между Вашингтоном и Тегераном вызывает обеспокоенность в связи с возможными нападениями на посольство США в Багдаде со стороны иранских боевиков, в том числе тех, которые действуют под командованием "Хашд аш-Шааби". Сообщается также, что про-иранские силы в Багдаде установили баннеры с антиамериканскими девизами.

Газета ссылается на анонимный источник из Багдада, подтверждающий ужесточение мер

безопасности в посольстве США, и сообщивший, что, по меньшей мере, девять иранских шиитских ополченцев подозре-

Источником также утверждал, что силы США в Ираке используют беспилотные летательные аппараты для наблюдения за

ваются в подготовке нападения на посольство США в столице Ирака.

передвижениями вокруг посольства США и других баз в Багдаде.

kurdistan.ru

СМИ утверждают, что Иран продолжает атомную и ракетную программы

Иран продолжает работать над своей атомной и ракетной программой, однако не выходит за рамки соглашения от 2015 года, сообщил в воскресенье германский новостной портал t-online.de со ссылкой на данные

областях. Однако количество таких попыток "находится на более низком уровне, чем ранее, и в последние месяцы констатировано, что оно меньше, чем за два последних года".

Однако с точки зрения немец-

родном агентстве МАГАТЭ, пишет издание.

Иран и "шестерка" международных посредников (Россия, США, Британия, Китай, Франция, Германия) в 2015 году достигли исторического соглашения об урегулировании многолетней проблемы иранского атома: был принят Совместный всеобъемлющий план действий (СВПД), выполнение которого снимает с Ирана экономические и финансовые санкции СБ ООН, США и Евросоюза.

Президент США Дональд Трамп 8 мая объявил, что Вашингтон выходит из соглашения с Ираном по ядерной программе. Остальные члены "шестерки" международных посредников выступили против подобного шага США. Европейские партнеры Вашингтона заявили, что намерены по-прежнему соблюдать условия сделки с Ираном.

контрразведки Германии (BfV).

Как заявила изданию представитель ведомства, Иран продолжает попытки нелегальным путем приобрести в Германии технологии и материалы в этих

кой спецслужбы, доказательства того, что действия Ирана нарушают соглашение по атому, заключенное в 2015 году, "недостаточно". Аналогичного мнения придерживаются и в междуна-

С января в Иране приговорены к смерти 10 курдов

По крайней мере, десять курдских активистов были приговорены к смертной казни в Иране с начала этого года, и еще 39 человек были приговорены к более чем 132 годам тюремного заключения за пред-

полагаемые связи с курдскими оппозиционными группами или обвинены во "вражде против Бога".

По данным правозащитной организации "Hangaw", с января этого года еще два курдских активиста приговорены к 18 месяцам тюремного заключения и двое - к 126 ударам плетью за аналогичные обвинения.

Согласно сообщению "Hangaw", в течение 2017 года в Иране были казнены 112 курдов.

По данным "Amnesty International", курды составляют почти 12% от общего числа казненных во всем мире.

kurdistan.ru

Несколько боевиков ИГ убиты в ходе совместной операции пешмерга и коалиции на юго-западе Эрбиля

Курдские силы пешмерга в сотрудничестве с возглавляемой США международной коалицией в субботу, 30 июня, провели совместную операцию по обезвреживанию боевиков "Исламского государства" (ИГ) у горы Карахох в районе Махмур.

Командующий войсками пешмерга на фронте в Махмуре Сирван Барзани сообщил, что среди боевиков, убитых в ходе военной операции, был финансовый руководитель ИГ в провинции Киркук.

Барзани не сообщил точное количество убитых боевиков, но указал, что только троим удалось скрыться. Иракский премьер-министр Хейдар аль-Абади объявил в декабре прошлого года о полной победе над ИГ в Ираке, но террористическая группа

продолжает атаки в большинстве освобожденных районов.

kurdistan.ru

Парламент Курдистана принял антитеррористический закон

1 июля парламент Иракского Курдистана проголосовал за принятие закона по борьбе с терроризмом.

Законопроект был принят при поддержке 51 голоса. Закон о борьбе с терроризмом был впервые принят в Курдистане в 2006 году. Он имел двухлетний мандат, который продлевался несколько раз.

kurdistan.ru

ДИПЛОМАТ

№ 19 (424) 09 - 15 июль 2018-год ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Барзани надеется, что в результате турецких выборов будет решен курдский вопрос

Известный курдский лидер и бывший президент Иракского Курдистана Масуд Барзани

билльности и мира в регионе. "Я надеюсь, что результаты выборов откроют путь к

парламентские выборы прошли в воскресенье, 24 июня. Действующий президент страны Реджеп Тайип Эрдоган, который также является главой правящей "Партии справедливости и развития" (ПСР), получил более 53% голосов в президентской гонке, а его партия - 43%.

"Рад видеть, что вчерашние всеобщие выборы в Турции прошли мирно и демократично", - заключил Барзани.

Премьер-министр Курдистана Нечирван Барзани 26 июня поздравил Эрдогана с победой на президентских выборах в Турции, а также все политические партии, которым удалось войти в парламент, выразив надежду на рост связей между Эрбилом и Анкарой.

kurdistan.ru

в понедельник выразил надежду, что результаты президентских и парламентских выборов в Турции приведут к решению курдского вопроса в Турции во имя большей ста-

поиску нового решения курдского вопроса в Турции ради большей стабильности и мира в регионе", - написал Барзани на своей странице в Twitter.

Турецкие президентские и

Премьер-министр Барзани и посол ЕС обсудили политическую ситуацию в Ираке

26 июня премьер-министр Иракского Курдистана Нечирван Барзани принял посла ЕС в Ираке Рамона Блекуа для перегово-

воров о политических событиях после иракских парламентских выборов, в том числе, о формировании будущего правительства страны. Согласно заявлению Регионального правительства Курдистана (КРГ), стороны подчеркнули необходимость начала диалога по построению нового кабинета правительства Ирака.

Они также подтвердили, что курдские фракции могут сыграть ключевую роль в переговорах по процессу формирования будущего правительства в Багдаде.

Гуманитарная помощь и усилия ЕС по оказанию помощи КРГ также были включены в повестку дня. При этом, Барзани отметил, что европейская торговля, экономика и банковская система имеют важное значение для развития Ирака и региона Курдистан.

kurdistan.ru

Фландрия выделила средства для помощи Курдистану

Бельгийский регион Фландрия выделил специальный бюджет, чтобы помочь Иракскому Курдистану, и разработал несколько программ помощи, в том числе раненым бойцам курдских сил пешмерга.

В интервью "BasNews" представитель Регионального правительства Курдистана (КРГ) в Европейском Союзе Длавар Аджегей сообщил, что часть средств будет направлена на сотрудничество с Фландрией, развитие бизнеса и торговли КРГ путем предоставления возможностей для обучения курдов в Европе, а затем открытия образовательных курсов в Курдистане.

Чиновник сообщил, что делегация Торгово-промышленной палаты Эрбиля в настоящее время находится в Европе для встреч с предста-

вителями правительства Фландрии. Делегация Торгово-промышленной палаты Фландрии посетит Курдистан в сентябре.

kurdistan.ru

Взрыв склада боеприпасов в Эрбиле

Рано утром в субботу на большом складе боеприпасов в районе столицы Курдистана, Эрбиля, произошел взрыв.

В интервью информационному агентству "BasNews" генеральный секретарь министерства пешмерга Джабар Явар подтвердил, что взрыв не привел к человеческим жертвам, но был нанесен большой ущерб объекту. Что касается причины взрыва,

телеканал "Kurdistan24" сообщил, что из-за летней жары на складе вспыхнул пожар, в результате взорвались боеприпасы, уничтожив большую часть здания склада. Два похожих инцидента на объектах хранения оружия и боеприпасов произошли в Эрбиле в июле и августе прошлого года. В результате ранения получили 2 человека.

свой срок, который истекает в воскресенье, 1 июля.

Мохаммед Сайхун, депутат от коалиции "Правовое государство", сообщил журналистам, что по меньшей мере 20 членов парламента получили ордера на арест по обвинениям, связанным с терроризмом и коррупцией.

Он сказал, что теперь правительство вынуждено арестовывать подозреваемых, поскольку они больше не защищены их парламентским иммунитетом.

По словам Сайхуна, правительство нарушает закон, неохотно арестовывая подозреваемых под предлогом защиты общественных интересов и мира в стране.

kurdistan.ru

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNİVİSAR:

TAHİR SİLƏMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

TAXİR SÜLEYMAN

Tel: +994 50 352-33-18

Baş redaktorun müavini:

Ramiz Qərib

Xüsusi müxbir:

Tariyel Cəlil

Региональный корреспондент:

Усуб Тейфур

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri Az1040, küçə S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakı Az1040, soqaq S.Mêhmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку Az1040, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnilib və "Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur. e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NFS 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filiali

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500